

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Освітня програма	27807 Агрономія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	201 Агрономія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Назва ВСП ЗВО	Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України "Ніжинський агротехнічний інститут"
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27807
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Присяжнюк Олег Іванович, Сікора Анастасія Геннадіївна, Маренич Микола Миколайович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	17.02.2025 р. – 19.02.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://nati.org.ua/edu/quality/accreditation_OP/Vidomosti_pro_samootsiniuvannia_osvitnoi_programy_.pdf
Програма візиту експертної групи	chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/http://nati.org.ua/edu/quality/accreditation_OP/Prohrama_onlain_vizytu_ekspertnoi_hrupy_2025.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

☐ Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП Агрономія вибудована відповідно до стратегії і місії закладу вищої освіти, значною мірою враховує регіональний аспект, з врахуванням кращих практик і тенденцій Національного університету біоресурсів і природокористування України. Також під час створення ОП враховувався досвід провідних аграрних університетів України. Аналіз освітніх компонент та їхнього змісту засвідчив, що він відповідає тенденціям розвитку агропромислового комплексу регіону у зв'язку із негативними кліматичними змінами, які також вплинули на спеціалізацію регіону і, навіть, ґрунтово-кліматичної зони. Таким чином ОП передбачає поряд з регіональним ще й регіональний аспект і дотикається до вирішення важливих завдань, які ставляться цілями сталого розвитку в глобальному й регіональному масштабі. Позитивної оцінки заслуговує ставлення адміністрації Інституту до розвитку освіти, адже, не зважаючи на порівняно короткий термін, на ОП створено досить потужний науково-педагогічний склад, який, в цілому, має потенціал для якісного надання освітніх послуг і здатен формувати сучасного фахівця з спеціальності агрономія. Науково-педагогічні працівники демонструють достатньо творчий підхід до реалізації освітньої програми, проводять наукову роботу та проходять стажування у провідних ЗВО і науково-дослідних установах НААН. Система конкурсного відбору НПП, моніторингу якості освіти, контрольних заходів та оскарження результатів оцінювання чітка та прозора. ОП передбачає вдалий перелік ОК, який спрямований на формування у студентів так званих м'яких навичок. Це обов'язкові дисципліни гуманітарного циклу та вибіркові освітні компоненти. ОПП Агрономія користується підтримкою стейкхолдерів, до числа яких відносяться представники освітянської спільноти, наукові співробітники науково-дослідних установ НААН України, фахівці агровиробничих формувань різних форм власності та представники різних рівнів державної влади й місцевого самоврядування. Представники роботодавців (науковці й виробничники) широко інтегровані в освітню підготовку в якості викладачів. В освітній процес впроваджуються сучасні інформаційні та аграрні технології: ГІС, технології точного землеробства тощо. Незаперечним позитивним аспектом є створення за короткий термін достатньо потужної матеріально-технічної бази, використання навчально-науково-виробничого підрозділу, що забезпечує практикоорієнтованість підготовки агрономів. Створена освітня інфраструктура відповідає сучасним тенденціям розвитку освіти та є безпечною для провадження студентоцентрованого освітнього процесу. Під час акредитаційної експертизи гарант та учасники зустрічей продемонстрували високий рівень організації, демонстрації освітнього середовища, що свідчить також про високу вмотивованість колективу закладу в цілому і факультету та кафедри зокрема. ОП Агрономія відповідає усім критеріям, які передбачені Положенням про акредитацію освітніх програм.

Недоліки

ОП не має істотних недоліків, які б значною мірою могли негативно вплинути на надання якісної освіти за спеціальністю Агрономія. Втім, деякі освітні компоненти мають цілі та завдання, які доцільніше використовувати на вищих освітніх рівнях. Разом з тим ЕГ відзначає, що результати опитувань свідчать про необхідність певного оновлення змісту освіти, потребує конкретизація формулювання фокусу й унікальних особливостей освітньої програми, конкретизація результатів навчання та їхня синхронізація зі змістом навчальних дисциплін. Також спостерігається не досить велика кількість публікацій у фахових виданнях, та таких, які входять до міжнародних наукометричних баз. НПП свідчать про слабкий рівень володіння іноземними мовами, що значно гальмує участь у міжнародних освітніх та наукових проектах, стримує інтеграцію інституту в світовий освітній простір. В ході спілкування з студентами та випускниками виявилось, що вони неактивно спілкувалися з експертами, слабо орієнтуються в необхідності вивчення освітніх компонент, які й забезпечують власне м'які навички. Таке прослідковувалося і під час роботи фокус-групи з студентським активом. ЕГ відзначила, що система стимулювання й заохочення НПП не в повній мірі забезпечує їхньої активності в науковому пошуці, публікаційній активності тощо.

Рекомендації

ЕГ відзначає деякі побажання щодо поліпшення й актуалізації змісту ОПП Агрономія. В першу чергу це стосується більшої конкретизації фахових компетентностей та ПРН з метою формулювання унікальності програми та кращої відповідності кадрового складу освітнім компонентам, до реалізації яких залучені НПП. Також слід конкретизувати, власне, зміст ОК, оскільки деякі з них мають претензійність на вищий освітній рівень. На думку ЕГ слід тісніше залучати представників студентського самоврядування до життя факультету та підвищити рівень їхньої комунікаційної здатності. Також, адміністрації інституту ЕГ рекомендує розробити гнучку систему заохочень та стимулів для поліпшення їхньої наукової і публікаційної активності. ЕГ рекомендує сприяти більш активному проходженню НПП підвищенню кваліфікації та стажуванню у закордонних навчальних і наукових закладах, що створюватиме передумови для залучення кращих практик в освітній процес а також більш ефективної колаборації з проведення спільних досліджень та підготовки публікацій рівня WoS або Scopus. ЕГ рекомендує приділяти більшу увагу академічним обмінам НПП та студентів, особливо з огляду відкритості міжнародної спільноти в останні роки.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

ОП Агрономія (<http://nati.org.ua/content/osvitnya-programa-agronomiya>) вибудована на основі Стандарту вищої освіти спеціальності Агрономія, містить повний перелік компетентностей та програмних результатів навчання, визначених цим документом. Окрім цього, на вимогу часу додано ЗК 12 про неприпустимість дій, які порушують принципи доброчесності та ФК, які підтверджують унікальність ОП - ФК 10 і 11, які стосуються системного підходу до ґрунтоутворення та методів селекційної роботи з отримання нових сортів і гібридів. Таким чином, ЕГ констатує, що за змістом, структурою та логічною послідовністю обов'язкових освітніх компонентів представлена ОП дає змогу повністю досягти програмних результатів навчання, які визначені Стандартом вищої освіти та опанувати наведені в ньому компетентності. Разом з тим ЕГ зазначає, що робочій групі ОП доцільно конкретизувати фахові компетентності, які формують унікальність ОП, відносно ОК18 Ґрунтознавство з основами геології, а друга - може стосуватися освітніх програм вищого рівня освіти. З матриці відповідності та змісту ОК і компетентностей випливає, що ОК 20 Фітопатологія навряд чи здатна забезпечити процеси ґрунтоутворення. Те ж саме й стосується ОК 26 Польове та лучне кормовиробництво. Стосовно СК 11 то доцільно обмежитися в цьому аспекті СК5 Генетика, СК30 Селекція і насінництво, СК 33 Насіннезнавство. ОК - 25, 26 не містять тем про методи селекційної роботи зернових культур. Відповідно до цього необхідно скоригувати і ПРН, які значною мірою дублюють матрицю компонент. Під час обговорення цього питання разом з НПП кафедри агрономії та робочою групою ОПП вони навели та обґрунтували свої аргументи стосовно її проектування. Експерти зазначають, що виявлені формулювання не мають негативного впливу на повноту охоплення програмних результатів і здобуття компетентностей Стандарту.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт спеціальності 201 наразі відсутній. Проте заявлене в даній ОП набуття компетентностей дає змогу виконувати кваліфіковану діяльність на посадах, передбачених Державним класифікатором професій (ДК 003:2010) - 3212: агроном відділення (бригади, с.-г. дільниці, цеху), агротехнік, технік-агрохімік, технік-ґрунтознавець, технолог із агрономії. ЕГ підтверджує, що перелік компетентностей, результатів навчання та освітніх компонент в повній мірі відповідає формуванню необхідної кваліфікації для здійснення професійної діяльності за зазначеними професійній діяльності (<https://me.gov.ua/Profession/List?lang=uk-UA&id=d4162ef8-2771-4ac5-99ef-1d4b6f5336af&tag=KlasifikatorProfesii-Poshuk>).

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета освітньої програми полягає у формуванні знань і умінь, для використання у сфері агрономії. Таким чином це корелює з місією Інституту (<http://nati.org.ua/content/institute>), в якій зазначена підготовка висококваліфікованих фахівців для потреб ринку праці. також мета ОП тісно пов'язана з діяльністю Інституту в науковому та дослідницькому напрямі, що виражається в проведенні досліджень, наукових заходах, розробки практичних рекомендацій щодо аналізу насіннєвого матеріалу, сировини й продовольства та популяризації інноваційних матеріалів через публікації результатів досліджень НПП. Мета освітньої програми також має досить тісний зв'язок з Програмою розвитку Інституту (<http://nati.org.ua/content/plani>) в аспекті напрямів 2, 4, 5 та напрямів 2, 4, 5, 10 програми «Голосіївська ініціатива-2025». Про чіткість розуміння мети ОП свідчать і результати опитувань (<http://nati.org.ua/content/osvitnya-programa-agronomiya>), де більше 80 % підтвердили це. В той же час майже 46 % студентів зазначають, що мета ОП лише частково відповідає їхнім очікуванням. Особливостями ОП є її акцент на агрохімічні дослідження та вивчення методів селекції с.-г. рослин, таким чином наголошується на два з найактуальніших напрямів роботи майбутнього фахівця. Це передбачає виконання довгострокових завдань,

визначених Департаментом агропромислового розвитку Чернігівської ОДА у Комплексній програмі підтримки АПК Чернігівської області та акцентується у вкладці "Рослинництво" (<https://apk.cg.gov.ua>). Таким чином, стратегія розвитку Інституту тісно корелює з програмами розвитку галузі регіону, а отже, мета освітньої програми також інтегрована в реалізацію програм розвитку регіону. Про це також засвідчив в ході інтерв'ю директор Департаменту О. Крапивний.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

ВСО програми зазначають в числі головних зацікавлених осіб ряд об'єднаних територіальних громад, УКАБ, органи державної і місцевої влади та профільний департамент Чернігівської ОВА. Як стає зрозумілим з відгуків на ОП та результатів анкетувань головними стейкхолдерами є наукові установи, зокрема Інститут с.-г. мікробіології НААН, Носівська селекційно-дослідна станція Миронівського інституту пшениці ім. Ремесла, представники агробізнесу та аграрного виробництва (<http://nati.org.ua/content/osvitnya-programa-agronomiya>). В процесі роботи з фокус-групою зацікавлених сторін до участі в її роботі були долучені директор Департаменту агропромислового розвитку Чернігівської ОДА О. Крапивний, представники агробізнесу В. Тютюнник, А. Савченко, І. База, В. Молоденков; представники органів місцевого самоврядування О. Бузун, Т. Курінська, молодіжного центру Р. Гомоляко. Значну роль у формуванні стратегії розвитку освітньої програми відіграють виробничники, про що засвідчили представники фермерських господарств А. Риженко, С. Гаценко, А. Копиця, М. Кузьменко. Таким чином, коло головних стейкхолдерів визначається, практично, всіма сферами життя, до яких долучена аграрна освіта. Аналіз змісту спілкування у фокус-групі стейкхолдерів та осіб на відкритій зустрічі засвідчив, що всі вони зацікавлені у розвитку ОП Агрономія у Ніжинському АТІ. Як свідчить аналіз рецензій на ОП стейкхолдери вважають її збалансованою в частині освітніх компонент, послідовності їхнього викладання на ОП, навчальним змістом та задоволені якістю підготовки фахівців. За результатами анкетування 2024 року основними побажаннями роботодавців було: збільшити кількість годин практичної підготовки та посилити її; узгодити терміни проведення навчальних практик із фахових дисциплін з періодом проведення основних технологічних операцій по догляду за посівами. Ці рекомендації були враховані. Як повідомила гарант ОП Н. Лавська особливих відмов у врахуванні пропозицій стейкхолдерів не було, хіба що в разі, якщо вони суперечили вимогам Стандарту освіти чи не корелювали з метою освітньої програми. Однак, такі ситуації вирішувалися на рівні обговорення освітньої програми й сторони доходили розумного консенсусу в ході усної дискусії.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

НПП працівники проводять досить активну наукову й науково-методичну роботу. Так доцент А. Боженко є одним з авторів сортів конюшини лучної, методичних рекомендацій для суб'єктів насінневого ринку тощо. Публікаційна активність А. Семеніхіна, І. Царука, А. Риженка та ін., виробничий досвід В. Тютюнника свідчить про їхню інтегрованість в наукову діяльність, що позначається на врахуванні наукових тенденцій під час формування ОП. Аналізуючи результати вибору дисциплін, ЕГ дійшла висновку, що загалом студенти обирають сучасні наукоємні ОК як Біотехнологія та С.-г. мікробіологія та вірусологія, що базуються на сучасних наукових досягненнях. Загалом, перелік вибірових дисциплін за спеціальністю має наукову актуальність - наприклад: Система застосування добрив із основами диференційованого їх внесення; Спеціальна селекція і сортознавство с.-г. культур; Управління біологічною цінністю продукції рослинництва тощо. ЕГ зазначає досить тісну кореляцію ОП, яка акредитується, з аналогічними ОП НУБіП, Уманського НУС, Вінницького НАУ. Співпраця з науковими установами (Інститутом сільськогосподарської мікробіології та агропромислового виробництва НААН України, Носівською селекційно-дослідною станцією Миронівського інституту пшениці ім. Ремесла, Устимівською дослідною станцією рослинництва ІР НААН України) дає змогу НПП працівникам кафедри отримувати інформацію про актуальні тенденції розвитку аграрної науки. Участь в атестації здобувачів науковця з іншого освітнього закладу сприяє поєднанню наукового і освітнього контенту в розвитку ОП. Долучення широкого кола представників агробізнесу й аграрного виробництва дозволяє коригувати, залежно від тенденцій, регіональні, галузеві й технологічні аспекти. ЕГ зазначає важливість функціонування освітньої програми навіть на місцевому рівні, акценти якого вона враховує.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Експертною групою встановлено, що освітня програма Агрономія реалізовується з досягненням всі компетентностей та результатів навчання, зазначених у Стандарті вищої освіти спеціальності 201 Агрономія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Мета освітньої програми сформульована чітко й відповідає стратегії розвитку Ніжинського агротехнічного інституту та корелює з регіональними програмами розвитку в соціально-економічному та галузевому напрямках. Зміст освітніх компонент також відповідає зазначеній тезі. ОП у значній мірі враховує тенденції розвитку науки. Якість фахівців, які вже були випущені після закінчення інституту за спеціальністю Агрономія, вважається стейкхолдерами досить високою й вони користуються заслуженою репутацією. Широке коло

стейкхолдерів сприяє динамічному розвитку й постійній актуалізації змістовного наповнення освітніх компонент. До позитивних характеристик слід додати прихильність стейкхолдерів і їхні позитивні відгуки про функціонування програми в цілому.

Недоліки

ПРН, які формують унікальність ОП, стосуються напрямів ґрунтознавства і селекції зернових культур. Однак, напрями наукових досліджень зосереджені на створенні кормових культур, а не зернових, як зазначено в ПРН 11 ОП. Необхідно також відзначити, що деяка кількість здобувачів вищої освіти вважає, що мета ОП лише частково відповідає їхнім очікуванням.

Рекомендації

ЕГ рекомендує детальніше впроваджувати досвід НУБіП при розробці ОП, особливо в формуванні ПРН, які стосуються додаткових і які формують унікальність освітньої програми. Також доцільне коригування переліку й змісту вибіркового освітніх компонент з метою уникнення дублювання тем та розширення можливостей вибору студентами. Також ЕГ рекомендує детальніше роз'яснювати студентам основні положення освітньої програми.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОП становить 240 кредитів ЄКТС, з яких 179 кредитів (74,6 %) відведені на опанування компетентностей, які визначені Стандартом вищої освіти спеціальності 201 Агрономія. Обсяг вибіркового ОК становить 61 кредит (25,4 % від загального обсягу ОП), що відповідає статті 5 Закону України "Про вищу освіту".

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОП (<http://nati.org.ua/content/osvitnya-programa-agronomiya>) має чітку структуру та містить класичні для спеціальності Агрономія ОК, які мають логічну послідовність викладання, актуальний в науковому плані зміст. Для опанування професійних компетентностей необхідне вивчення ОК, які покликані формувати свідомі культурні та громадські цінності і компетентності. В даній ОП таким ОК приділено достатній обсяг відповідно до навчального плану. Так ОК Історія української державності, Філософія, Правова культура особистості, які викладаються в обсязі 4 кредити ЄКТС протягом перших двох семестрів є підґрунтям для подальшого вивчення освітніх компонент Правова культура особистості й Етнокультурологія. Таким чином в ОП надається належна увага формуванню сучасної високоморальної особистості в сучасному розумінні. Також зазначені ОК в значній мірі допомагають у формуванні принципів академічної доброчесності. Фундаментальними для опанування фахових компетенцій майбутнього агронома є ОК Ботаніка, Хімія, Генетика, Фізіологія рослин з основами біохімії, які відповідно мають обсяг 7, 10, 5 і 4 кредити ЄКТС. Слід відзначити, що ОК Хімія включає в себе повний перелік частин цієї науки, що особливо важливо у подальшому розумінні фахових дисциплін, зокрема Агрохімії, Агроекології, а також ОК, які формують знання і вміння захисту рослин, зокрема ОК Фітопатологія. Зміст ОК Вища математика з елементами математичної статистики та Інформатика та інформаційні технології є добрим базисом для вивчення ОК Основи наукових досліджень. Тут ЕГ має зробити зауваження стосовно коректності назви першої згаданої ОК, адже в ОП вона містить в назві термін "елементи", а у навчальному плані, який додано до ВСО, значиться "основи", що не є рівноцінним. ЕГ вважає, що в даному випадку мова йде саме про елементи математичної статистики. Аналіз навч. плану показав, що фаховим ОК надано значний обсяг для вивчення - Ґрунтознавство з основами геології, Землеробство мають обсяг 8 кредитів ЄКТС; ОК Агрохімія - 7 кредитів ЄКТС. Освітні компоненти С.-г. машини та машиновикористання в рослинництві, С.-г. ентомологія, Фітопатологія, Плодівництво та Овочівництво мають обсяг 5 кредитів ЄКТС.

Вивченню ОК Рослинництво надано обсяг 9 кредитів, що сприяє детальному вивченню технологій вирощування та особливостей с.-г. культур. ОК Селекція та насінництво польових культур, Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва, Насіннезнавство мають обсяг 4 кредити ЄКТС. Економічний аспект підготовки, який відповідає опануванню ПРН 15 здійснюється згідно ОК Економіка і підприємництво, яка має обсяг 4 кредити ЄКТС. Аналіз схеми ОК, наведений у самій ОП та в навчальному плані показав, що логічна послідовність є відповідною до вимог формування агрономів ОР бакалавр. Загальний висновок свідчить, що представлена ОП поєднує вивчення соціальних і фахових дисциплін і здатна забезпечити формування відповідального, компетентного й соціалізованого фахівця.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Аналіз змісту ОК показав, що вони відповідають предметній області спеціальності з чітким дотриманням логічної послідовності. Аналіз змісту ОК Хімія дає змогу зрозуміти, що дисципліна є передумовою вивчення таких ОК як Фізіологія рослин, Генетика, Агрохімія, Технологія зберігання і переробки продукції рослинництва, розкриваючи зміст основних речовин живої матерії - вуглеводів, білків, амінокислот та формуючи основи агрохімічного аналізу. Зміст ОК Ботаніка скомпоновано з основних розділів - цитології, гістології, анатомію, систематики нижчих і вищих рослин, які забезпечують розуміння фізіологічних і генетичних процесів, їхнього використання для селекції рослин і управління живленням агроценозів. Зміст ОК Генетика забезпечує розуміння селекційних процесів і є передумовою оволодіння РН18, який формує опанування методами селекційної роботи. Зміст ОК фахової підготовки (Агроекологія, Агрометеорологія, Ґрунтознавство з основами геології, Основи наукових досліджень) забезпечують розуміння предметної області діяльності майбутньої професії. ЕГ засвідчує, що ОК, які формують власне, спеціальність, повністю відповідають її предметній області. Зміст ОП досить вдало доповнений ОК Тваринництво і бджільництво, яка дозволяє розширити предметну область діяльності агронома на весь АПК в контексті створення кормової бази тваринництва. Важливо, що в ОП вивчається такі ОК як Технологія зберігання та переробки продукції рослинництва та Стандартизація та управління якістю продукції рослинництва. Завдяки такому компонуванню змісту ОП її предметна область забезпечена вивченням природничих дисциплін та фахових освітніх компонент. У сенсі підготовки агронома, в процесі навчання він вивчає ОК, які забезпечують знання про технології вирощування культур та можливості й процеси переробки продукції рослинництва відповідно вимог якості, які висувають стандарти. Таким чином, предметна область агрономії повністю забезпечена освітньо-науковим процесом.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

В Положенні про організацію освітнього процесу... (<http://nati.org.ua/content/polozhennya>) передбачений вибір навчальних дисциплін у межах відповідної ОП та можливість участі студентів у формуванні індивідуального навчального плану (п. 12 Права і обов'язки учасників освітнього процесу). Згідно Положення про академічну мобільність... на академічну мобільність підбираються кандидати з урахуванням рейтингу успішності, наукових досягнень, участі в громадському житті та рівня володіння іноземною мовою. У випадку реалізації права на академічну мобільність здобувачу надається індивідуальний графік навчання. Цим положенням передбачені також фінансові умови реалізації права. Аналіз документу показує, що він не є дискримінаційним й не містить суперечливих чи обмежуючих пунктів. Студентам третього (1 курсу скороченого терміну навчання) надається право індивідуального навчання. Підставою для цього може бути робота за фахом (за наявності відповідних документів), сімейними обставинами, стану здоров'я чи виїзду за кордон на практику чи навчання. Цим положенням визначені також категорії здобувачів, серед яких є спортсмени та військовозобов'язані. Можливість побудови й реалізації індивідуальної освітньої траєкторії також регламентується Порядком визнання результатів... неформальної/інформальної освіти. Відповідно до Положення про здійснення вибору навч. дисциплін студенту надається можливість вибору дисциплін, чи вибору блоку навчального плану. Студенти мають можливість змінити вибірку ОК за власною заявою. Аналіз навчального плану показав, що студентам пропонуються до вивчення актуальні з точки зору сьогодення і цікаві для здобувачів дисципліни, серед яких доцільно виокремити: Технології закритого ґрунту, Біотехнології, С.-г. мікробіологію та вірусологію, Основи товарознавства продукції рослинництва, Основи землеустрою та кадастру, Охорона ґрунтів, Агрохімсервіс та деякі інші. Обсяг вибірових ОК становить 5 кредитів ЄСТС відповідно навч. плану, який міститься в додатках до ВСО (<http://nati.org.ua/content/osvitnya-programa-agronomiya>). Однак ЕГ зазначає, що в деяких вибірових ОК спостерігається значний збіг змісту навчання з обов'язковими. Наприклад Обов'язкова ОК Технологія зберігання й переробки продукції рослинництва значною мірою повторюється у вибіровій Первинна доробка та переробка продукції рослинництва; зміст вибірової Система застосування добрив із основами диференційованого їх внесення відповідає основному курсу Агрохімії. ЕГ також звертає увагу на значну подібність змісту вибірових ОК: Технології закритого ґрунту й Основи тепличного господарства. Загалом можна зробити висновок, що студенти мають можливість значно поліпшити рівень підготовки за рахунок побудови власної індивідуальної траєкторії навчання, сама система вибору є досить гнучкою й зручною для користування.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Положення про практичну підготовку (<http://nati.org.ua/content/polozhennya>) регламентує перелік видів практичної роботи, їхню тривалість та терміни проведення. Практична підготовка студентів відбувається на базах практик, якими можуть бути аграрні підприємства, окрім цього також базою практики є навчально-науково-виробничий підрозділ Інституту. Аналіз цього документу, показав, що він повністю регламентує проходження практичної підготовки аж до оформлення звітності. Згідно навчального плану загальний обсяг практичної підготовки складає 14 кредитів ЄКТС, з яких 8 відведено для виробничої практики. Згідно програми навчальної практики (<http://nati.org.ua/content/na-dopomogu-studentu-201>), вона формує всі основні фахові компетентності та ПРН. Програма НП передбачає вивчення ОК Ботаніка (2 кредити), Ґрунтознавство з основами геології (1 кредит), Сільськогосподарської ентомології, Фітопатології, Землеробство також обсягом 1 кредит ЄКТС кожна. Аналіз змісту програм практики кожної з ОК дозволяє зробити висновок, що вона повністю відповідає предметній області і дає змогу закріпити теоретичні знання в повній мірі. За своєю послідовністю виробнича практика продовжує закріплювати вміння, яка доповнює компетентності та результати навчання у плануванні, організації й управління виробничими процесами та ін. У програмі практики вказані всі процедурні й організаційні моменти перебування у господарстві. Зміст практики полягає в засвоєнні фахових компетентностей відповідно до ОП. ЕГ вважає за потрібне порадити краще структурувати цей документ. Зокрема в п.3.1 Програми... надається характеристика господарства, його географічне положення, стан ґрунтів, агроекономічний аналіз тощо, а в наступному підрозділі автор звіту повинен повертатися до характеристик окремих технологічних прийомів і операцій. Окрім цього є п. 3.8 Аналіз стану насінництва і селекції у господарстві. ЕГ зазначає, що далеко не в кожному підприємстві ведеться насінництво, а тим більше селекція. Теж саме стосується кормовиробництва чи меліорації. Доцільно структурувати програму й звіт під виконання науково-технічної документації (звітів тощо).

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОП, яка акредитується є досить змістовною і збалансованою стосовно можливості набуття соціальних навичок. ОК гуманітарного циклу (<http://nati.org.ua/content/silabusi-kafedri-agronomiji>) можна умовно розділити на ті, які формують постулати історичного й мовного характеру і на такі, що формують свідомого громадянина, толерантного й етично підготовленого до роботи в сучасному глобалізованому суспільстві з сприйняттям моральних і етичних цінностей громадянина України. ОК Історія української державності досить детально характеризує етапи створення української державності, в т.ч. і в контексті розвитку сільського господарства як державо утворюючої галузі країни. ОК Українська мова за професійним спрямуванням передбачає опанування таких надзвичайно важливих тем як стилі мови, спілкування нею в проф. діяльності в т. ч. під час усного фахового спілкування, включаючи форми обговорення проф. проблем. Належна частина присвячена веденню документації й ділового листування. Поряд із звичними ОК вищої школи Філософія, Іноземна мова за проф. спрямуванням до ОП включені ОК Етнокультурологія, яка в історичному і аналітичному аспектах розглядає формування української етнічної культури і тенденції до її розвитку. Очевидно, що позитивною практикою є включення до ОП ОК Основи академічного письма". Ця ОК містить формує етичні аспекти, роз'яснює розуміння й принципи акад. доброчесності. ОК Правова культура особистості також також має значний вплив на формування соціальних навичок, оскільки розглядає питання правової самосвідомості й стосується юридичних питань майбутньої професії агронома так і його відповідальності в цьому аспекті. Соціальні навички також розвиває ОК Економіка і підприємництво, яка як результат навчання передбачає аналіз структури персоналу, його матеріального забезпечення для успішного функціонування підприємства. Соціальний аспект також прослідковується в ОК Стандартизація і управління якістю продукції рослинництва через роль людського фактору у вирішенні проблеми якості та відповідальності за порушення законодавства з цього напрямку. ЕГ робить висновок, що ОП Агрономія є достатньо збалансованою стосовно набуття соціальних навичок студентами як в частині блоку гуманітарних дисциплін так і ОК фахової підготовки.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Аналіз навчального плану показав, що ОП відповідає вимогам законодавства України й сприяє досягненню РН. Загальний обсяг ОП складає 240 кредитів, з яких 61 відведено на вибіркові ОК. Загальний обсяг ОК гуманітарного та соціально спрямування складає 27 кредитів. Дисциплінам базової підготовки - ОК Ботаніка, Вища математика..., Хімія, Генетика, Фізіологія рослин з осн. біохімії, Інформатика та інформаційні технології обсяг виділений 33 кредити ЄКТС. ОК фахової підготовки становлять 104 кредити, включаючи ОК Економіка і підприємництво. Бюджет часу навчальної та виробничої практик становить 14 кредитів ЄКТС і підсумкової атестації виділено 1 кредит. На аудиторні заняття навчальним планом відведено 2136 год для засвоєння обов'язкових ОК, що становить 43,4 % бюджету часу. За деякими ОК цей розподіл становить половину (Хімія органічна, фізична і колоїдна; Фізіологія рослин з основами біохімії; Тваринництво і бджільництво; Ін. мова за професійним спрямуванням; Землеробство), а за деякими фаховими ОК такий розподіл передбачає більше половини бюджету часу. Це стосується ОК Інформатика та інформаційні технології - 66,7 %; Рослинництва - 52 %, Польового та лучного кормовиробництва - 66,7 %; Селекції і насінництва польових культур - 66,7 %; Технології зберігання і переробки продукції рослинництва - 66,7 %. Разом з тим ОК ОНД та Стандартизація мають лише 1/3 частку аудиторного навантаження. Розподіл часу вибіркових ОК за ОП становить 40 %. Під час спілкування у фокус-групі з

розробниками ОП ЕГ погодилася, що такий розподіл мотивується акцентуванням програми на засвоєння фахових ОК. Студенти також підтвердили раціональність такого підходу.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Як зазначено у ВСО дуальна форма навчання на даній ОП не застосовується. Разом з тим результати навчання тісно корелюють з визначеними результатами в програмах практик. Аналіз хронології подій, які висвітлюють практичну підготовку свідчить, що вони відбуваються реально і в позитивному сенсі виходять за межі власне практик. ЕГ відзначає позитивну практику залучення до освітнього процесу висококваліфікованих спеціалістів-практиків, які мають значний досвід виробничої і наукової діяльності, наприклад заступника генерального директора з виробництва групи компаній СТОВ "Інтер" Владислава Тютюнника. Основними орієнтирами в проходженні практики на цьому підприємстві є раціональне використання земельних ресурсів, системи точного землеробства. Відбуваються також виїзні заняття у підприємствах області, про що свідчить інформація на офіційній сторінці закладу (<http://nati.org.ua/content/prodovzhuemo-praktiku-vijiznih-zanyat>). Наявність навчально-науково-виробничого відділу сприяє також практикоорієнтованості ОП, про що в ході інтерв'ю засвідчили В. Тютюнник, А. Савченко, І. База та випускники факультету. В цілому можна говорити про належний рівень орієнтованості ОП на сучасні практики виробництва продукції рослинництва, оскільки фахові ОК значною мірою передбачають вивчення сучасних технологій.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Спеціальність Агрономія апріорі інтегрована в вирішення значного переліку цілей сталого розвитку. ВСО ОП досить змістовно розкривають дотичність освітньої програми до цілей сталого розвитку. Практично, всі ОК фахової підготовки є задіяними у вирішенні ЦСР 2 - Подолання голоду, досягнення продовольчої безпеки, покращення харчування і сприяння сталому розвитку сільського господарства. Окрім неї у ВСО зазначені ще Ціль 3. Міцне здоров'я і благополуччя; Ціль 11. Сталий розвиток міст і громад; Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво; Ціль 15. Захист та відновлення екосистем суші; Ціль 17. Партнерство заради сталого розвитку. Проаналізувавши матеріали акредитаційної справи, ЕГ дійшла висновку, що дійсно, ОП досить чітко направлена на здобуття компетентностей, які забезпечують досягнення цілей сталого розвитку. Одночасно ЕГ рекомендує прорецензувати наведений у ВСО перелік ЦСР і звернути увагу на такі як Ціль 4. Якісна освіта; Ціль 6. Чиста вода та належні санітарні умови; Ціль 13. Пом'якшення наслідків зміни клімату, оскільки вони мають дотичний соціальний характер і в той же час сільське господарство є одним з найважливіших факторів, які мають вплив на проблеми чистої води й зміну клімату, наприклад через еколого-економічні підходи, зокрема й вуглецеве землеробство. Аналіз змісту ОК, які зазначені в ПРН, направлених на досягнення ЦСР показав необхідність висвітлення й конкретизації проблематики як саме ці ОК дотичні до досягнення цілей сталого розвитку. З цією метою ЕГ рекомендує скористатися інформаційними ресурсами, які конкретизують цілі сталого розвитку через завдання й показники, наприклад, офіційну сторінку Державної служби статистики України та ін.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Запровадження ОК етнокультурологія, яка сконцентрована на історії й культурі української нації, розкриває важливі тематики сучасних політичних і культурних течій, субкультур, національного мистецтва, релігії та формує важливі етичні й естетичні аспекти особистості. Для вивчення фахових ОК навчальним планом передбачено до 2/3 аудиторних занять, про що позитивно відгукуються самі студенти. Матеріально-технічна база, в яку входить навчально-науково-виробничий відділ дає змогу розширити практикоорієнтованість освітньої програми в т. ч. й розширення агрономічної діяльності. Цю тезу підтримують головні стейкхолдери інституту.

Недоліки

ОП дещо переобтяжена в сенсі забезпечення своїм змістом опанування інших ОК. Наприклад, ОК Генетика забезпечує СК2, в якій в т.ч. зазначені технологічні операції з первинної переробки і зберігання продукції. ОК С.-г. ентомологія зосереджена на вивченні шкідливих комах, в ній взагалі відсутні теми з вивчення корисної ентомофауни, зокрема природних ворогів шкідників с.-г. культур, що значною мірою формувало б еколого-економічний підхід до технологій захисту рослин, який зараз значною мірою домінує в розвинених країнах. В сенсі

практичного навчання доцільно спростити методичні підходи до студентської звітності щодо практик. Також в переліку загальноінститутських вибірових ОК відсутні технологічні дисципліни.

Рекомендації

ЕГ рекомендує раціональніше підходити до логічної послідовності ОК і забезпечення ними освоєння спеціальних компетентностей. Також доцільно ввести в курс С.-г. ентомології теми з вивчення корисних комах - запилювачів, ворогів шкідників, комах-індикаторів стану довкілля. Також є рекомендація розширити перелік вибірових ОК з числа технологічних дисциплін. ЕГ рекомендує також виокремити для практичного навчання час для навчальних практик з Рослинництва і Селекції та насінництва, оскільки остання передбачає засвоєння ПРН 18. Володіти методами селекційної роботи зернових культур. Також ЕГ рекомендує ширше розкривати в змісті самих ОК їхню роль для досягнення цілей сталого розвитку.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на навчання за даною ОП розміщені на офіційній сторінці інституту (http://nati.org.ua/vstup/2024/PP_2024.pdf) й затверджені 27.03.2024 року Вченою радою НУБіП України. Документ має чітку структуру, типову для ЗВО України й зрозуміло описує умови та порядок вступу. В Правилах зазначено, що вступникам, які потребують житла під час вступу гарантовано надається місце в гуртожитку, враховані також особливості вступу й навчання для осіб з особливими потребами. На головній сторінці закладу надано повну інформацію щодо кабінету вступника, підготовчих курсів та олімпіад (<http://nati.org.ua/>). На момент експертизи на вкладці олімпіад було розміщено інформацію щодо математики й біології – конкурсних предметів, які необхідні для вступу на ОП (2023 р) та опубліковано оголошення про підготовчі курси для вступників-2025. Чітко й зрозуміло описані обсяги прийому на навчання та строки й процедуру оформлення документів на вступ. Також досконало описана система конкурсного відбору вступників, порядок розрахунку конкурсного балу. Правила містять опис коригування списку рекомендованих до зарахування та висвітлюють можливості переведення на бюджетні місця. В додатках до Правил подана інформація про перелік конкурсних предметів, їхні вагові коефіцієнти, перелік спеціальностей з особливою підтримкою, таблиці переведення тестових балів НМТ. Тут також подані критерії оцінювання мотиваційних листів. Зміни до Правил прийому були затверджені Вченою радою НУБіП України до початку вступної кампанії. Таким чином, Правила прийому є чіткими, прозоро описують процедуру вступу, не містять дискримінаційних положень. Відповідальний секретар приймальної комісії А. Михайленко під час інтерв'ю засвідчила суворе дотримання прозорості й законності вступу. В той же час ЕГ висловлює побажання: оскільки документ досить об'ємний і становить 70 сторінок тексту, має об'ємну структуру то для зручності користування доцільно пронумерувати сторінки й зробити його зміст.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Агрономія відноситься до спеціальностей, яким надається особлива підтримка. Правила прийому передбачають вступ на дану ОП на основі ПЗСО та НРК5 - за скороченим терміном навчання. Серед переліку конкурсних предметів для вступу (http://nati.org.ua/vstup/2024/PP_2024.pdf) на ОП Агрономія є українська або іноземна мова та біологія або географія, фізика чи хімія. В переліку конкурсних предметів для вступників на основі і освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного рівня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра до цього переліку додана математика. Вагові коефіцієнти згідно додатку 4 для предметів НМТ становили: для української мови 0,4, математики - 0,3, історії України - 0,3. Для додаткового блоку вагові коефіцієнти становлять 0,3 для фізики, української літератури й географії; 0,5 - для біології й хімії та 0,35 - для іноземної мови. Враховуючи вимоги стандарту освіти в контексті предметної області та те, що для підготовки фахового агронома найголовнішими є знання української мови, математики, біології та хімії, вагові коефіцієнти повністю відповідають особливостям майбутнього фаху. Програми співбесід з конкурсних предметів розміщені на офіційній сторінці (<http://nati.org.ua/content/programi-vstupnih-viprobuvan>).

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Процедура визнання результатів ПРН описана в п. 9 "Трансфер кредитів" Положення про організацію освітнього процесу... (http://nati.org.ua/institute/official_doc/polozhennya/polozhennya_organiz_osvit_procesu_2024.pdf). Зарахування обов'язкових ОК чи їх складових відбуваються за умови аналогічності РН. ОК, які не можуть бути зараховані як обов'язкові можуть бути зарахованими як вибіркові. Процедура перезарахування РН, здобутих за іншими ОП чи в інших ЗВО здійснюється за заявою студента, академічної довідки чи документа про вищу освіту згідно кількості кредитів ЄКТС. У разі використання студентом права на академічну мобільність визнання результатів навчання здійснюється на основі ЄКТС. Порівняння обсягу ґрунтується на основі зіставлення результатів навчання. Визнання відбувається на засіданні кафедри, яка за необхідності може залучити НПП з інших кафедр за обов'язкової участі гаранта ОП. Рішення кафедри оформляється відповідним протоколом. Цим документом передбачене також термін перебування студента у закладі-партнері та процедура ліквідації академічної заборгованості. Згідно з ВСО та з інформацією від фокус-груп, випадків перезарахування РН за академічною мобільністю не було. Також учасники фокус-групи засвідчили про прозорість й неупередженість процедури визнання результатів навчання, отриманих ними в коледжах.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання РН, здобутих шляхом неформальної/інформальної освіти відбувається відповідно до Порядку... (http://nati.org.ua/institute/official_doc/polozhennya/polozhennya_poper_rezul_navch.pdf). Визнання результатів здійснюють фахові комісії у складі декана, фахівця навч. відділу, гаранта ОП, зав. кафедри та представника студ. самоврядування. У разі необхідності передбачена співбесіда зі студентом з метою уточнення змісту набутих компетентностей. Процедура визнання передбачає подання студентом заяви та документів, про отримані компетентності, декларацію про неформальне/інформальне навчання. При цьому фахова комісія повинна надавати консультативну допомогу та здійснити аналіз достатності інформації про результати. Порядком також передбачені процедурні моменти підтвердження чи не підтвердження отриманих РН. Згідно п. 5.4. строк розгляду заяви та прийняття рішення про можливість/неможливість проводити подальші процедури визнання на основі наданої студентом інформації становить не більше десяти робочих днів. Студенти також мають можливість оскаржувати рішення фахової комісії. Відповідно інформації офіційної сторінки (<http://nati.org.ua/content/dosvid-praktikiv-upidgotovci-fahivcu>) 8 студентів прослухали курс лекцій від компанії Bayer обсягом 1 кредит ЄКТС.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Правила вступу на навчання в Ніжинському агротехнічному університеті розміщені на офіційній сторінці закладу, де сусідять з додатковою допоміжною інформацією для абітурієнтів: поясненнями щодо підготовчих курсів, формування електронного кабінету вступника, реєстрацією на процедури вступу. Вони містять детальні пояснення випускникам шкіл, коледжів, рекомендації для написання мотиваційного листа, фінансовою інформацією щодо навчання. В Правилах суворо дотримано чинне законодавство.

Недоліки

В Ніжинському АТІ відсутня практика академічної мобільності та слабко розвинена практика здобуття результатів навчання у випадках неформальної/інформальної освіти. Таким чином студенти використовують принципи академічної свободи не в повному обсязі. Також відзначена слабка практика здобуття результатів навчання хоча б у НУБіП України. В світлі нинішніх подій зазначені недоліки не вплинули і не впливають на загальну оцінку за цим критерієм.

Рекомендації

ЕГ рекомендує розширити практику академічної мобільності та активізувати зусилля на популяризацію здобуття результатів навчання шляхом неформальної/інформальної освіти.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

В освітньому процесі поєднуються різні методи та засоби навчання, що сприяють досягненню заявленим в ОП мети та програмним результатам навчання. Так, методи навчання частково представлені у силабусах (<http://nati.org.ua/content/silabusi-kafedri-agronomiji>). Висвітлення теоретичного матеріалу супроводжується відеофайлами та іншими демонстраційними матеріалами, а практична складова передбачає використання кейс-методу, ситуаційних та самостійних завдань, роботу у лабораторних та польових умовах, виконання окремих занять на базі спеціалізованих підприємств аграрного профілю. Так, здобувачі на заняттях працюють у лабораторних умовах а також дослідних полях ЗВО. Що важливо вони мають можливість працювати не лише зі зразками насіння та гербаріями бур'янів чи найпоширеніших хвороб с.-г. культур, а й в польових умовах (зелений клас з дослідною ділянкою та поля навчально-науково-виробничого підрозділу) закріплювати отримані знання і отримувати досвід від взаємодії з технічними засобами використовуваними в агрономії. Також під час навчання демонструються та використовуються сучасні технології: технології дистанційного зондування та ГІС, GPS моніторингу, БПЛА, технології паралельного водіння з використанням RTK тощо. Можливості ЗВО з використання сучасних технологій забезпечуються як реалізацією власних програм закупівлі та модернізації техніки навчально-науково-виробничого підрозділу так і у рамках співпраці із роботодавцями. Розвиток soft skills, включаючи здатність до командної роботи та комунікативність забезпечується через організацію міжнародних та всеукраїнських студентських науково-практичних конференцій, підготовка тез і конкурсних робіт і роботу в групах на практичних заняттях. Практика застосування зазначених методів, засобів та технологій навчання підтверджена під час спілкування з фокус-групами стейкхолдерів, здобувачами та випускниками, НПП та адміністрацією, а також під час огляду матеріально-технічної бази. Права здобувачів з позицій академічної свободи та студентоцентрованого підходу забезпечуються та регламентуються «Положенням про умови та порядок здійснення вибору навчальних дисциплін здобувачами», «Положенням про дуальну форму здобуття вищої освіти», «Положенням про організацію індивідуального навчання здобувача» та іншими документами (<http://nati.org.ua/content/polozhennya>). На сайті ЗВО присутні текст ОП, навчальний план, перелік дисциплін вільного вибору та силабуси. В процесі роботи з фокус-групами було підтверджено участь здобувачів у формуванні ОП, моніторингу якості освіти і рівня задоволеності навчанням. Здобувачі виявили обізнаність в своїх правах, в тому числі й з формування індивідуальної освітньої траєкторії.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

На сайтах ЗВО та кафедри агрономії у розділі «Освітня програма Агрономія» розміщено текст ОП та навчальний план (<http://nati.org.ua/content/osvitnya-programa-agronomiya>), перелік вибірових дисциплін (<http://nati.org.ua/content/na-dopomogu-studentu-201>), силабуси освітньої програми (<http://nati.org.ua/content/silabusi-kafedri-agronomiji>), які містять інформацію про мету і зміст навчання, ПРН, технології та методи навчання і політику та критерії оцінювання. На сайті ЗВО представлені положення про організацію освітнього процесу, про організацію, створення та порядок роботи екзаменаційних комісій, кваліфікаційну роботу здобувача тощо (<http://nati.org.ua/content/polozhennya>). А також визначено під час роботи фокус-груп, що здобувачі мають достатній рівень обізнаності щодо дисциплін ОП і їх вибору та за допомогою різних способів (ознайомчі лекції, особисті консультації, сайт та дошки оголошень і групи в месенджерах) НПП, куратори та адміністрація факультету інформують здобувачів.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Важливий акцент освітнього процесу концентрується на дослідницькій складовій студентів, що поєднує в собі практичні заняття які передбачають: роботу з сучасними технологіями та с.-г. технікою, визначення елементів структури врожаю, збір гербарію, ідентифікація хвороб та шкідників в польових умовах, дослідження агрохімічних показників ґрунту та визначення якісних складових насіння в лабораторних умовах (<http://nati.org.ua/content/materialno-tehnichna-baza-kafedri-agronomiji>). Здобувачі ОП виконують дослідження на базі зеленого класу з дослідною ділянкою, навчально-науково-виробничого підрозділу, спеціалізованих лабораторій та аграрних підприємств, і установ НААН України. Отримані результати досліджень здобувачі мають змогу

оприлюднити на наукових конференціях, які ЗВО проводить чотири рази на рік (<http://nati.org.ua/content/naukovata-innovacijna-diyalnist>), науковому гуртку «Агроном-дослідник» (<http://nati.org.ua/content/studentiskij-naukovij-gurtok-agronom-doslidnik>) і фестивалі студентської науки (<http://nati.org.ua/content/festival-studentskoji-nauki-2024>). Також важливо, що під час спілкування з фокус-групами здобувачі підтвердили наявність дослідницьких компонентів в освітньому процесі та можливості до участі в дослідженнях та представленнях результатів.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі застосовують результати сучасних наукових досліджень з агрономії в освітньому процесі. Так, актуальні публікації включені до баз даних Scopus, Web of Science Core Collection мають: Семенихін А., Москаленко О.В., Ікальчик М.І., Сидорович О.С., Кресан Т.А., Майбородіна Н.В., Буняк О.І. Такі викладачі як Семенихін А.В. та Москаленко О.В. пройшли Міжнародне стажування «Підготовка експертів з оцінки стану ґрунтів пошкоджених внаслідок бойових дій», Боженко А.І. – курси підвищення кваліфікації «Селекція і насінництво» в ННЦ «Інститут землеробства НААН», Буняк О.І. – курси підвищення кваліфікації за програмою «Завдання аграрної науки щодо наукового забезпечення переведення аграрного сектору економіки на засади Європейського зеленого курсу» в Київському аграрному університеті НААН, Лавська Н.В. – курси в Національному університеті біоресурсів і природокористування України. «Інноваційна спрямованість педагогічної діяльності з дисциплін «Основи агрономії», Царук І.В. та Риженко А.С. – підвищення кваліфікації в НУБІП України «Інноваційний потенціал педагога як основна умова оптимізації навчально-виховного процесу». Боженко А.І. є керівником завдань програми наукових досліджень НААН № 25 «КОРМОВИРОБНИЦТВО»: 25.01.01.08.П та 25.01.01.02.Ф. А Тютюнник В.А. поєднує викладацьку діяльність з досвідом практичної роботи в Inter Agrolab, тоді як Буняк О.І. та Боженко А.І. – з роботою на Носівській селекційно-дослідній станції МП НААН. Опираючись на отримані теоретичні та практичні знання викладачі оновлюють зміст ОП та окремих дисциплін, одночасно включаючи в освітній процес технології точного землеробства, методи визначення хімічного складу рослин тощо.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

ЗВО сприяє процесам інтернаціоналізації вищої освіти. Так, функціонувала трирічна програма співробітництва між навчальними закладами України та США. Активними учасниками унікального проекту стали кращі студенти Ніжинського агротехнічного інституту, а їх партнерами в програмі обміну були члени колективу Джефферсон-Скрентон школи штату Айова США (<http://nati.org.ua/content/mizhnarodna-spivpracya>). На сайті ЗВО присутня інформація для здобувачів і НПП з можливостей отримання міжнародних стипендій, грантів, конкурсів, стажувань, конференцій тощо (<http://nati.org.ua/content/granti-stipendiji>). Наявні договори про співпрацю із Балтійською асоціацією виробників олійних та луб'яних культур та Університетом економіки (м. Бидгощ, Польща). Під час фокус-груп підтверджено факти міжнародної співпраці ЗВО та участь НПП за ОП «Агрономія» у стажуваннях на базі закордонних освітніх і виробничих підприємств (<http://nati.org.ua/content/stazhuvannya-vikladachiv>).

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

До сильних сторін належить орієнтація освітнього процесу на гнучкому забезпеченні практичних та науково-дослідницьких компонентів шляхом організації роботи через роботу на дослідних ділянках та полях, у лабораторіях та сучасних аграрних підприємствах. В освітньому процесі застосовуються сучасні інформаційні технології, наявний якісний склад НПП, що мають досвід роботи в аграрній галузі, ведеться активна співпраця з роботодавцями (лекції, ознайомлення з матеріально-технічною базою, проходження практики) та провідними фахівцями галузі (тематичні лекції). Застосовується дієва система моніторингу якості вищої освіти, яка передбачає формування індивідуальної освітньої траєкторії, інформування здобувачів щодо всіх аспектів освітнього процесу, залучення їх до формування ОП, анонімне анкетування та скриньки довіри. Позитивними практиками є також діяльність наукових гуртків; наявність практичної роботи здобувачів, включення до ОП дисциплін для розвитку soft skills, зокрема правової культури особистості, етнокультурології, філософії, історії української державності.

Недоліки

Серед недоліків слід виділити: недостатні можливості функціонування безкоштовних курсів з іноземної мови, а також збирання та аналізу зворотного зв'язку від здобувачів та науково-педагогічних працівників щодо умов для участі в програмах академічної мобільності. Також аналіз силабусів дисциплін показує недостатню представленість сучасної та зарубіжної літератури, за якою відбувається викладання дисциплін.

Рекомендації

ЕГ рекомендує переглянути і оновити літературу та методи проведення навчання до сучасних світових тенденцій.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів визначені такими положеннями як: «Положення про організацію освітнього процесу», «Положенням про кваліфікаційну роботу здобувачів вищої освіти» та іншими (<http://nati.org.ua/content/polozhennya>). Контрольні заходи включають проведення вхідного, поточного, проміжного та підсумкового контролю та власне передбачають виконання тестових і відкритих завдань, лабораторних і практичних робіт, опитування тощо. Форми та критерії оцінювання прописані у силабусах усіх дисциплін, а оцінювання відбувається за національною шкалою та ЄКТС (<http://nati.org.ua/content/silabusi-kafedri-agronomiji>). Під час роботи фокус-груп підтверджено своєчасну доступність форм контрольних заходів і критеріїв оцінювання на веб-сторінках ЗВО, дощі оголошень, групах Viber та каналах Telegram, а також в спілкуванні з НПП та представниками адміністрації.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

ОП відповідає вимогам чинного стандарту за спеціальністю 201 Агрономія першого (бакалаврського) рівня, оскільки передбачає проведення атестації здобувачів у формі атестаційного екзамену. Програма атестаційного іспиту знаходиться на сторінці закладу (<http://nati.org.ua/content/na-dopomogu-studentu-201>).

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів представлені у «Положенні про організацію, створення та порядок роботи екзаменаційних комісій», «Положенні про організацію освітнього процесу» та інших. Якщо здобувач вважає, що отримана ним оцінка є необ'єктивною, то він може подати апеляцію та ініціювати тим самим формування апеляційної комісії відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу», причому до складу комісії обов'язково входить і представник студентського самоврядування. Для захисту прав вступників додатково діє апеляційна комісія. Також у вільному доступі є скриньки довіри та «Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів» (<http://nati.org.ua/content/metodichni-rekomendaciji>). В процесі роботи з фокус-групами було встановлено що здобувачі обізнані з процедурами оскарження результатів контрольних заходів, знають про анонімні скриньки довіри, а НПП та представники адміністрації інформують їх про правила проведення контрольних заходів та права здобувачів.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика ЗВО з приводу академічної регулюється у «Положеннях про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти» (<http://nati.org.ua/content/polozhennya>) та «Етичним кодексом науково-педагогічного працівника» (http://nati.org.ua/docs/etych_kodeks.pdf). На офіційному сайті ЗВО є розділ «Академічна доброчесність» (<http://nati.org.ua/node/1496>), де розміщено корисні посилання, добірку вебінарів, присвячених питанням академічної доброчесності та онлайн-ресурси пошуку текстових запозичень. Для перевірки на плагіат наукових робіт викладачів і здобувачів освіти, починаючи з 2014 року в ЗВО використовувалася система Unicheck а з 2024 року - Turnitin. Питання академічної доброчесності обговорюються на засіданнях кафедр, семінарах, науково-методичних радах, вчених радах (<http://nati.org.ua/content/pershij-den-seminariv-iz-zabezpechennya-yakosti-osvitnogo>; <http://nati.org.ua/content/yakist-osviti-zaporuka-uspihu>; <http://nati.org.ua/content/yakist-osvitnogo-procesu-u-fokusi-obgovorenniya-npp>). Випадків академічної недоброчесності серед здобувачів та НПП спеціальності не зафіксовано. А під час роботи фокус-груп здобувачі підтвердили проведення занять з питань академічної доброчесності та відповідне інформування з боку НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

До сильних сторін можна віднести розмаїття форм і методів заходів оцінювання: тести, відкриті питання, лабораторні та практичні роботи тощо; присутність розвинутої нормативно-правової бази, що встановлює чіткі та зрозумілі критерії та процедури оцінювання і апеляції результатів. Також є «Положення про академічну доброчесність...» та функціонує анонімна скринька довіри, є договір із сервісом перевірки на плагіат «Turnitin», систематично відбувається популяризація академічної доброчесності шляхом відкритих зустрічей та інформування НПП; відсутні випадки академічної недоброчесності.

Недоліки

До слабких сторін і недоліків можна віднести: необхідність залучення до поглибленого аналізу наукових праць ОПП та здобувачів фахівців з відповідної предметної області. Наразі процедура встановлення академічного плагіату передбачає автоматизовану перевірку і лише аналіз фахівцями текстів в випадку виявлення великої кількості запозичень. Насправді встановлення фактів академічної недоброчесності на рівні попереднього аналізування текстів фахівцем та подальшого підтвердження результатів машинно є більш дієвим методом запобігання проявам академічної недоброчесності.

Рекомендації

ЕГ рекомендує внести зміни в процедуру виявлення академічної недоброчесності та збільшити дієвість системи інформування здобувачів шляхом створення буклетів або плакатів на основі інфографіки.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Якісний склад викладачів залучених до реалізації ОП за спеціальністю 201 Агрономія (бакалаврський рівень) відповідає ліцензійним умовам. Так, впродовж акредитації підтверджено відповідність спеціальності і наукової діяльності НПП дисциплінам, які викладаються. Усі НПП мають публікації у фахових виданнях України, виданнях Scopus та Web of Science за останні 5 років (<http://nati.org.ua/content/agronomy>). Також встановлено, що НПП проходять стажування та курси підвищення кваліфікації в вітчизняних провідних установах (НААН України, НУБіП, заклади МОН тощо) так і участь у міжнародних програмах. Також визначено, що НПП беруть участь у роботі міжнародних та всеукраїнських конференцій, є виконавцями завдань програми наукових досліджень НААН № 25 «КОРМОВИРОБНИЦТВО»: 25.01.01.08.П та 25.01.01.02.Ф., мають досвід практичної роботи в аграрній галузі та консультування фахових аграрних підприємств (Буняк О.І., Царук І.В., Боженко А.І., Риженко А.С., Тютюнник В.А., Лавська Н.В.). Наукові здобутки, фаховий рівень та практичний досвід НПП сприяє досягненню програмних цілей і

результатів навчання. Також НПП здатні оновлювати зміст ОП в синергії з кращими практиками та потребами ринку праці.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний відбір регламентується «Порядком проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад НПП та укладання з ними трудових договорів (контрактів)» (<https://bit.ly/3wGQMig>). Наявні вакантні посади та умови участі у конкурсі викладені у вільному доступі на сайті ЗВО (<http://nati.org.ua/content/kadry>) та передбачають посадові вимоги з відповідності претендента умовам законодавства України про вищу освіту: вчене звання, науковий ступінь, стаж педагогічної роботи, дані про підвищення кваліфікації впродовж останніх п'яти років тощо. Також в процесі роботи з фокус-групами підтверджено дотримання зазначених вимог конкурсних процедур та зарахування НПП на посади відповідні їхнім професійним спроможностям, підтвердженим документально, співбесіди та обговорення кандидатур.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

ЗВО загалом, а кафедра агрономії зокрема мають договори про співпрацю із провідними аграрними підприємствами, установами, що підпорядковуються НААН України та МОН України тощо (<http://nati.org.ua/content/dogovori-pro-spivpracyu>). Роботодавці залучаються до ОП шляхом проведення тематичних занять для здобувачів (<http://nati.org.ua/content/vidkrite-zanyattya-z-disciplini-agroekologiya>) і участі у формуванні ОП. Це, а також факти надання здобувачам бази для проходження практик та матеріально-технічного обладнання підтверджено під час проведення фокус-груп. Представники роботодавців, що є водночас фахівцями в аграрній галузі, такі як Тютюнник В.А. (Inter Agrolab), Буняк О.І. та Боженко А.І. (Носівська селекційно-дослідна станція МПП НААН) поєднують викладацьку діяльність з досвідом практичної роботи. Також було визначено, що пропозицій змін щодо діючої ОП враховано від Кузьменка М. – директора ТОВ «Рожнівка-АГРО» та Бази І. – регіонального менеджера NPZ Україна. Під час роботи фокус-груп додатково підтверджено проведення занять для здобувачів із роботодавцями, екскурсій та практик на підприємствах.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

ЗВО підтримує співпрацю з провідними закладами України (НААН, НУБіП, СумДУ та інші установи що підпорядковуються МОН тощо), на базі цих установ НПП проходять стажування. НПП залучені до виконання як власних НДР (<http://nati.org.ua/content/naukovo-doslidna-robota-kafedri-agronomiji>) так і досліджень що виконуються в рамках програм НААН і госпдоговірних тематик. Також аспекти професійного розвитку НПП регулюються «Положенням про професійний розвиток НПП» та «Положенням про підвищення кваліфікації...» тощо (<http://nati.org.ua/content/polozhennya>). У ЗВО діє рейтингова система оцінювання діяльності НПП, яка передбачає формування рейтингу за різні види наукової і викладацької діяльності: навчальна та методична, наукова та організаційна робота тощо (<http://nati.org.ua/content/rejting-naukovo-pedagogichnih-pracivnikov>). Передбачено та документально, на рівні положень, закріплено питання вручення нагород, грамот та подяк а також фінансові, кар'єрні та моральні стимули за сумлінну працю та зразкове виконання посадових обов'язків. НПП мають можливість взяти участь у програмах персональної мобільності викладачів (<http://nati.org.ua/content/stazhuvannya-vikladachiv>). А в процесі роботи з фокус-групами підтверджено наявність у ЗВО діючої системи моральних та матеріальних заохочень за освітньо-наукову діяльність. Все ці фактори сумарно й формують сприятливе середовище для професійного розвитку НПП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

До сильних сторін ОП можна віднести: розвинену нормативно-правову базу що унормовує конкурсний відбір НПП, інформування про вакантні посади на сайті ЗВО, систему рейтингування НПП, потужну співпрацю із провідними аграрними підприємствами та освітньо-науковими установами України, залучення роботодавців до проведення тематичних занять та їх участь у формуванні ОП.

До слабких сторін слід віднести: недостатньо активну співпрацю НПП спеціальності 201 Агрономія із зарубіжними освітньо-науковими установами в контексті ефективної колаборації з проведення спільних досліджень та підготовки публікацій рівня Wos або Scopus тощо.

Рекомендації

ЕГ рекомендує посилити академічну мобільність НПП, сприяти підвищенню рівня володіння іноземними мовами до B2, гнучкіше застосовувати матеріальні форми заохочень НПП.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень B

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

Під час онлайн зустрічей було засвідчено, що фінансові ресурси в інституті є достатнім для реалізації ОП. Здобувачі навчаються в двох навчальних корпусах та проживають у двох гуртожитках. Окрім навчальних корпусів і гуртожитків, матеріально-технічна база інституту включає їдальню-кафе, спортивний комплекс і бібліотеку. В інституті функціонують два факультети, а також є навчально-науково-виробничий підрозділ (<http://nati.org.ua/content/institute>). Також у вільному доступі для здобувачів є: 1 спортивний зал, 1 стадіон, 1 тренажерний зал, спортивні майданчики та бібліотека з читальним залом на 115 місць. Інститут поступово переходить до цифровізації навчального процесу, а лабораторія інформаційно-освітніх технологій займається вирішенням задач щодо внутрішньої інформатизації, підтримки навчання за допомогою технологій та ресурсів, а також розвитком інформаційного середовища інституту. Дистанційне навчання забезпечується через платформу (<http://moodle.nati.org.ua>). Є лабораторія агрохімії, ґрунтознавства та охорони ґрунту; лабораторія гербології та сільськогосподарської ентомології; лабораторія точного землеробства, лабораторія сільськогосподарської мікробіології та фітопатології, лабораторія хімії. Лабораторії оснащені сучасним обладнанням та меблями. До структури факультету входить навчально-науково-виробничий підрозділ який знаходиться безпосередньо поблизу навчального корпусу, що дозволяє здобувачам практикувати свої знання та уміння, на дослідних ділянках та полях.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час онлайн-зустрічей з'ясувалося, що інститут надає викладачам і студентам безоплатний доступ до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладання та наукової роботи. Розвиток матеріально-технічної бази відображено в Програмі розвитку ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний інститут" на 2021-2025 роки (http://nati.org.ua/institute/official_doc/plan/Programa_rozvytku_NATI_na_2021-2025_roky.pdf). В Інституті здобувачі вищої освіти мають безкоштовний доступ до WiFi та електронного кабінету. Для забезпечення стабільної роботи сервера під час відключень електрики в інституті є генератор. У гуртожитках студенти повністю забезпечені Інтернетом

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Під час зустрічі зі здобувачами освіти було зазначено, що інститут повністю задовольняє потреби та інтереси здобувачів, оскільки вони мають вільний, безкоштовний доступ до аудиторій, комп'ютерних класів, лабораторій, локальної комп'ютерної мережі й вільного Wi-Fi. Також мають доступ до електронних навчальних курсів (<http://moodle.nati.org.ua>); навчально-методичного забезпечення у фондах та на ресурсах бібліотеки (<http://nati.org.ua/content/biblioteka-institutu>). Також мають можливість відвідувати наукові гуртки. В корпусі та гуртожитках оснащені укріття, система оповіщення, регулярно проводяться інструктажі з дотримання правил безпеки та відповідні зустрічі, тренування <http://nati.org.ua/node/2319> <http://nati.org.ua/node/2443> <http://nati.org.ua/node/1039> <http://nati.org.ua/node/1967> <http://nati.org.ua/node/2437> <https://surl.li/uszuaq>. Також

здобувачі підтвердили, що систематично проводяться опитування, зустрічі керівництва інституту зі старостами академічних груп (<https://surl.li/mmdrtdt>). Проводиться робота кураторами академічних груп, викладачами кафедри соціально-гуманітарних дисциплін щодо забезпечення високого рівня психічного здоров'я.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Інформаційна, освітня, консультативна, організаційна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Положення інституту (<http://nati.org.ua/node/524>) та безпосередньо деканатом факультету агротехнологій та економіки, де для кожної академічної групи призначається куратор, який організовує групу, сприяє формуванню органів самоврядування, забезпечує сприятливий морально-психологічний клімат у групі, консультує підопічних. Інформаційна підтримка здобувачів здійснюється через офіційний сайт інституту (<http://nati.org.ua>), сторінку факультету (<http://nati.org.ua/content/agrotechnology-economics>) та випускову кафедру (<http://nati.org.ua/content/agronomy>). Також практикуються сучасні соціальні мережі такі як телеграм-канал факультету та Facebook (<https://www.facebook.com/infoportalnati>). Здобувачі мають можливість звернутися до органів студентського самоврядування Студентська рада інституту (<http://nati.org.ua/content/studentska-rada>) та Профкому працівників та студентів інституту (<http://nati.org.ua/content/ppo-nati>). Постійно відбувається підтримка зі сторони НПП та фахівців відповідних відділів та структурних підрозділів інституту. Соціальна підтримка здійснюється через поселення іногородніх здобувачів у гуртожитку інституту, своєчасну і повну виплату стипендій здобувачам, інформування здобувачів, які претендують на призначення соціальної стипендії, надання пільг з оплати за проживання у гуртожитку (<http://nati.org.ua/node/514>), матеріальне забезпечення студентів, які віднесені до категорії дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (http://nati.org.ua/institute/official_doc/polozhennya/polozhennya_pro_mater_zabezp_syrit.pdf). Також систематично проводиться опитування здобувачів про задоволеність освітнім процесом в інституті та на факультеті <http://nati.org.ua/content/monitoring-yakosti-osviti>.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Під час акредитації було підтверджено наявність необхідної інфраструктури для здобувачів з обмеженими можливостями, зокрема пандусів, кнопки виклику та табличок Брайля. Інститут також забезпечує спеціальні умови вступу для таких осіб, що детально викладено у Правилах прийому на навчання до ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний інститут" (<http://nati.org.ua/node/484>). Крім того, створення умов для здобуття освіти для осіб з обмеженими можливостями, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, регулюється Положенням про порядок матеріального забезпечення студентів, які віднесені до категорії дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування (http://nati.org.ua/institute/official_doc/polozhennya/polozhennya_pro_mater_zabezp_syrit.pdf), що також визначає порядок матеріального забезпечення таких здобувачів.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ВП НУБіП України "НАТІ" активно дотримуються принципу "нульової толерантності" до корупції, що виражається у прагненні запобігати, виявляти та протидіяти корупційним діям у всіх сферах діяльності інституту. Всі працівники, посадові особи та директор інституту мають зобов'язання діяти відповідно до цього принципу, застосовуючи всі необхідні заходи згідно з законодавством України. Інститут чітко засуджує гендерне насильство та сексуальні домагання, вживаючи заходів для їх протидії. Для цього в інституті заборонені дискримінаційні висловлювання, утиски, мова ненависті та сексуальні дії, як словесні, так і фізичні. Регулярно проводяться внутрішні інформаційні кампанії, спрямовані на підвищення обізнаності студентів і співробітників щодо попередження таких явищ детальніше у Положенні про попередження та протидію сексуальним домаганням за посиланням: (http://nati.org.ua/institute/official_doc/polozhennya/polozhennya_pro_sexdomagannya.pdf). В інституті також призначено Уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції, яка забезпечує виконання вимог Закону України "Про засади запобігання і протидії корупції" (інформація доступна за посиланням: <http://nati.org.ua/content/antikorupciyna-diialnist>). Зазначені питання регулярно обговорюються на засіданнях директорату, вченої ради інституту та науково-методичних рад факультетів, що забезпечує постійне вдосконалення антикорупційної роботи. Також діє «скринька довіри», до якої анонімно можуть звертатися як здобувачі, так і навчально-педагогічні працівники для вирішення різноманітних питань. Це дозволяє забезпечити конфіденційність і свободу вираження думок, сприяючи ефективному вирішенню проблем без побоювання за наслідки. Випадків, пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією, нестатутними відносинами в межах ОП не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Сильною стороною є наявність в інституті потужної матеріально-технічної бази, що дає можливість здобувачам на практиці застосовувати свої уміння та навички. Позитивною практикою є активна та ефективна робота запобігання випадків корупції, цькування, дискримінації, сексуального насилля. Призначення Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції та наявність «скриньки довіри». За час реалізації даної ОП, конфліктних ситуацій не було. Зважаючи на позитивну практику та відсутність звирцєвості ЕГ дійшла висновку що освітнє середовище та матеріальні ресурси за даною ОП відповідають рівню В.

Недоліки

Недоліків та слабких сторін не виявлено.

Рекомендації

Продовжувати вдосконалювати інфраструктуру інституту, забезпечуючи доступність навчальних приміщень та інших об'єктів для осіб з обмеженими можливостями. Проводити регулярні тренінги для викладачів та працівників на тему інклюзивної освіти, щоб забезпечити максимальну ефективність навчання для всіх категорій здобувачі.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичності перегляду ОП регулюється розділом 4 Положення про організацію освітнього процесу у ВП НУБіП України Ніжинський агротехнічний інститут. http://nati.org.ua/institute/official_doc/plozhennya/plozhennya_organiz_osvit_procesu_2024.pdf. В ході проведення дистанційної експертизи та роботи у фокус-групах було встановлено, що перегляд та оновлення ОП відбувається відповідно до Стандартів вищої освіти, враховуються пропозиції учасників освітнього процесу, стейкхолдерів, роботодавців, береться до уваги стажування НПП в освітніх закладах, наукових установах і на виробництві в Україні і за кордоном. За результатами анкетування здобувачів та НПП були внесені наступні зміни до ОП: - упорядковано перелік дисциплін за вибором студентів та введено каталогову систему вибору дисциплін; - прибрано обов'язкові компоненти: ОК4 "Радіобіологія" та ОК8 "Агрофармакологія". Замість них введено ОК4 "Агроекологія" та ОК8 "Тваринництво і бджільництво"; замість ОК « Агрофізика» ОК2 «Вища математика з основами математичної статистики», ОК32 «Селекція овочевих, плодових і ягідних культур» перенесено у вибіркові компоненти, на заміну введено ОК33 «Насіннезнавство» - у зв'язку з започаткуванням діяльності додаткових річних курсів англійської мови для здобувачів інституту на 1 кредит зменшено обсяг освітнього компоненту ОК1.5. "Іноземна мова за професійним спрямуванням" (загальний обсяг – 4 кредити). - ОК21 «Сільськогосподарські машини та машиновикористання в рослинництві» за рекомендацією кафедри агроінженерії перенесено з першого року навчання (2 семестр) на 2 рік навчання (3 семестр), а навчальну практику 4 семестр; - Додано ОК 17 «Основи академічного письма» за рекомендацією кафедри соціально-гуманітарних дисциплін.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

У ході зустрічей зі здобувачами освіти було підтверджено, що їх активно залучають до обговорення освітніх програм. Це відбувається через анкетування, яке розміщене на офіційному сайті інституту (<http://nati.org.ua/content/gromadske-obgovorennya-proektiv-opp-2021>). Крім того, студенти мають можливість

висловлювати свої пропозиції щодо покращення навчання безпосередньо викладачам, завідувачам кафедр, кураторам та гарантам освітніх програм. Всі відгуки та пропозиції студентів розглядаються на засіданнях кафедри агрономії (<http://nati.org.ua/content/udoskonalennya-osvitnoji-programi-agronomiya>, <http://nati.org.ua/content/obgovorennya-proektu-osvitnoji-programi-agronomiya>, <http://nati.org.ua/content/cherhove-zasidannya-kafedri-agronomiji>). Одним із важливих елементів забезпечення якості освітніх програм є обов'язкове письмове опитування студентів під час проведення відкритих занять, яке дає змогу оцінити якість проведеного заняття. Результати цього опитування аналізуються навчальною частиною інституту та доводяться до відома науково-педагогічного персоналу під час засідань науково-методичної ради факультету (<http://nati.org.ua/content/monitoring-yakosti-osviti>). Ці механізми дозволяють студентам активно брати участь у покращенні освітнього процесу та забезпечують прозорість і зворотний зв'язок у навчальній діяльності. Згідно з Положенням "Про студентське самоврядування ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний інститут" від 2019 року (http://nati.org.ua/institute/official_doc/polozhennya/polozhennya_stud_samovryad_2019.pdf), органи студентського самоврядування відіграють важливу роль у забезпеченні якості вищої освіти. Під час бесіди з представниками студентського самоврядування стало зрозуміло, що вони долучаються до процесу обговорення питань, які стосуються освітніх програм. Ці питання розглядаються на науково-методичній раді факультету, де студенти через своїх представників мають змогу вносити пропозиції щодо вдосконалення процесу навчання.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Під час зустрічі було виявлено, що освітня програма "Агрономія" має гарну підтримку з боку стейкхолдерів, серед яких представники освітньої спільноти, працівники науково-дослідних установ НААН України, представники агропродовольчих структур різних форм власності, а також представники органів державної влади та місцевого самоврядування. Також в інституті створена Рада роботодавців, представники якої відповідно до Положення про ради роботодавців у ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний інститут" від 27.12.2018 (http://nati.org.ua/institute/official_doc/polozhennya/polozhennya_rada_robotodavciv_2018.pdf) беруть участь в оцінці якості навчальних планів і програм підготовки фахівців, прогнозують потреби ринку праці у фахівцях певної спеціальності. Стейкхолдери систематично проходять опитування у формі анкетування де вносять свої корективи і побажання щодо ОП. Анкета для опитування та аналіз її результатів розміщені на сторінці "Якість освіти" <http://nati.org.ua/content/gromadske-obgovorennya-proektiv-opp-2021>

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Спілкуючись з випускниками, було встановлено, що більшість з них працевлаштовано за фахом в аграрних компаніях та господарствах області. Крім того, було підтверджено, що інститут активно підтримує комунікацію з випускниками та постійно отримує зворотний зв'язок. У майбутньому планується продовжувати збір та аналіз даних через анкетування, інтерв'ю на зустрічах та телефонні опитування, організовані кураторами та старостами груп. Окрім цього, кар'єрний шлях випускників буде відслідковуватися через співпрацю з роботодавцями, при цьому акцент буде зроблено на виявленні як позитивних, так і негативних аспектів якості навчання та програмних результатів.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Система забезпечення якості Ніжинського аграрного університету вчасно реагує на результати моніторингу ОП та освітньої діяльності, що характеризується багаторівневістю та залученням до цього процесу гаранта, завідувача кафедри, НПП, здобувачів освіти, органів студентського самоврядування, структурних підрозділів, та роботодавців. Внутрішнє забезпечення якості ОП регулюється Положенням про організацію освітнього процесу. За час реалізації ОП були виявлені деякі недоліки. Для їх усунення були внесені зміни до Положення про організацію освітнього процесу у ВП НУБіП України «Ніжинський агротехнічний інститут», кафедрою соціально-гуманітарних дисциплін організовано курси з вивчення англійської мови, на яких проводиться підготовка НПП і студентів. Також систематично проводяться моніторинг задоволеності здобувачами всіма компонентами ОПП забезпечує можливість адекватного реагування на недоліки (<http://nati.org.ua/content/gromadske-obgovorennya-proektiv-opp-2021>); всі рішення щодо змін в ОП обговорюються на випусковій кафедрі (<http://nati.org.ua/content/obgovorennya-proektu-osvitnoji-programi-agronomiya>), науково-методичній раді факультету і затверджуються рішенням вченої ради інституту.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої

програми

Підчас перегляду освітньої-професійної програми «Агрономія» у 2024 році були враховані усі рекомендації попередньої акредитації, а саме: - поєднано всі запропоновані вибіркові освітні компоненти ОПП у єдиний список не поділяючи їх на блоки; - надано можливість здобувачам вільно обирати з цього списку вибіркові ОК в обсязі, передбаченому освітньою програмою; - унормовано логічну послідовність викладання ОК та організацію практичної підготовки.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Аналізуючи залучення учасників академічної спільноти до процедур внутрішнього забезпечення якості освітніх програм ОП, можна зробити висновок, що роль академічної спільноти є ключовою у забезпеченні комплексного підходу до покращення та контролю якості ОП на різних етапах. Всі зазначені процеси (від контролю за кадровим забезпеченням до моніторингу якості знань і проведення наукових конференцій) не можуть бути ефективно реалізовані без активної участі викладачів, студентів, адміністрації та інших стейкхолдерів. Науково педагогічні працівники створюють і оновлюють навчальні матеріали, інтегруючи нові педагогічні технології для підвищення ефективності ОП. Адміністрація інституту забезпечує необхідні ресурси для високоякісного навчання. Міжнародні програми та інформаційні платформи розширюють доступ до ресурсів і можливостей для студентів. Постійне оновлення ОП відповідно до потреб ринку праці та вимог здобувачів, з участю викладачів і зовнішніх експертів. Створення механізмів для запобігання плагіату гарантує академічну чесність. ЕГ встановила, що всі учасники навчального процесу беруть участь у заходах забезпечення якості вищої освіти, включаючи колегіальне обговорення регулятивних документів і проведення опитувань студентів, щоб з'ясувати їх задоволеність та отримати пропозиції. Формування культури якості освіти забезпечує в Університеті багаторівнева система. На першому рівні знаходяться здобувачі освіти, які періодично проходять анкетування та соціологічні опитування, задіяні в студентському самоврядуванні, їх включено до складу робочої групи ОП. Другий рівень – кафедри в особі завідувача, гаранта ОП, НПП, кураторів академгруп. Третій рівень – факультети, зокрема декани та заступники деканів, вчені ради факультетів, методичні комісії. Четвертий рівень – структурні підрозділи інституту – навчально-методичний відділ, студентське самоврядування. П'ятий рівень – органи загального управління, частина функцій яких пов'язана з процесами внутрішнього забезпечення якості (вчена рада, директор). Сприяють формуванню культури участь у заходах, що організовуються членами НАЗЯВО у НУБіП України <https://nubip.edu.ua/node/158216> та інституті та внутрішніх семінарів <http://nati.org.ua/node/780>.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ відзначає як позитивну практику залучення і пропорційну представленість представників академічної спільноти, роботодавців та студентів у складі робочих груп з оновлення та перегляду ОП.

Недоліки

Недоліків не виявлено

Рекомендації

Посилити роботу із випускниками, ретельніше відстежувати працевлаштування та залучення до обговорення ОП. Активно залучати студентське самоврядування до організації та реалізації заходів, спрямованих на розвиток soft skills у студентів, стимулюючи їх ініціативу та участь у різноманітних проектах і тренінгах

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Права та обов'язки усіх учасників освітнього процесу в Ніжинському аграрнотехнічному інституті регулюються Положенням про ВП НУБіП України "НАТІ", яке знаходиться у вільному доступі на офіційному сайті (http://nati.org.ua/institute/official_doc/polozhennya/polozhennya_nati_2015.pdf). Окрім того, вони регулюються Правилами внутрішнього розпорядку від 29.08.2018 – оприлюднені на сайті інституту http://nati.org.ua/docs/pvr_%202018.pdf. Права і обов'язки здобувачів прописані також у Правилах призначення академічних стипендій у ВП НУБіП України "НАТІ", Положенні про порядок поселення, переселення та виселення у студентських гуртожитках ВП НУБіП України "НАТІ"; Порядку формування та вибору студентами вибіркових дисциплін освітніх програм у ВП НУБіП України "НАТІ", Положенні про визнання результатів навчання для здобувачів вищої освіти ВП НУБіП України "НАТІ", Про екзамени та заліки у ВП НУБіП України "НАТІ", Положенні про академічну доброчесність у ВП НУБіП України "НАТІ"; Положенні про старосту академічної групи ПНУБіП України "НАТІ", Положенні про порядок переведення студентів, які навчаються на договірній основі з оплатою за рахунок коштів місцевого бюджету, галузевих міністерств, відомств, підприємств, організацій, установ, фізичних та юридичних осіб, на навчання за кошти державного бюджету у ВП НУБіП України "НАТІ" (<http://nati.org.ua/content/polozhennya>). На онлайн зустрічах з здобувачами та НПП було зазначено, що правила і процедури для них є чіткими і зрозумілими.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт освітньої програми (ОП) «Агрономія» для підготовки здобувачів вищої освіти першого(бакалаврського) рівня на 2024 рік було своєчасно розміщено на сторінці інституту <http://nati.org.ua/content/gromadske-obgovorennya-proektiv-opp-2021>. Пропозиції до програми приймалися до 20 червня 2024р, результати оприлюднені та обговорені на сайті <http://nati.org.ua/content/monitoring-yakosti-osviti>.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Затверджена ОП розміщена на сторінці http://nati.org.ua/institute/department/agronomy/OPP_201_Agronomiya_2024.pdf разом із навчальними планами, робочими програми, ОК. Силабуси розміщені за посиланням <http://nati.org.ua/content/silabusi-kafedri-agronomiji>.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Інститут демонструє високий рівень відкритості та доступності щодо прав і обов'язків учасників освітнього процесу, процедур акредитації та можливостей формування індивідуальної освітньої траєкторії. Взірцевість відсутня, ЕГ дійшла висновку, що ОП відповідає критерію 9 за рівнем В.

Недоліки

Недоліків не виявлено.

Рекомендації

Ніжинський агротехнічний інститут дотримується багатьох вимог щодо прозорості та публічності, але зважаючи на сучасні тенденції в освіті, варто розглянути оновлення форматів подачі інформації, активніше залучати зацікавлені сторони до процесу обговорення та вносити постійні покращення на основі зворотного зв'язку.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

не застосовується

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

не застосовується

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

не застосовується

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

не застосовується

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

не застосовується

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм
не застосовується

Недоліки

не застосовується

Рекомендації

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ID 27807 Додаток 1 Ніжинський АТІ.pdf	r9HDJHDdqVtQ95xvrAoo7WbZurVH1V1e7vKcMwX FoS8=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Маренич Микола Миколайович

Члени експертної групи

Присяжнюк Олег Іванович

Сікора Анастасія Геннадіївна

ОКРЕМА ДУМКА

щодо звіту про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відповідно до пункту 14 розділу II Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851, висловлюю **окрему думку** щодо звіту про результати акредитаційної експертизи освітньої програми:

Назва ЗВО	Національний університет біоресурсів і природокористування України
Назва ВСП ЗВО	Відокремлений підрозділ Національного університету біоресурсів і природокористування України "Ніжинський агротехнічний інститут"
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27807
Назва ОП	Агрономія
Галузь знань	20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність	201 Агрономія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

Враховуючи технічну помилку, яка була допущена керівником ЕГ при проходженні етапів формування звіту, і яка унеможливила редагування в системі, експертна група дійшла консолідованого висновку про формування відповідей на зауваження Нацагентства щодо змісту деяких підкритеріїв Звіту в окремому документі.

Додатки:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Опис ситуації та відповіді на зауваження до звіту ЕГ (ID_27807).pdf</i>	hsMILdK5g4cnERgJyJ3q9mRVe/Po+8A2uRvrXxenR1M=

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

ПІБ: **МАРЕНИЧ МИКОЛА МИКОЛАЙОВИЧ**

Дата підпису: **05.03.2025 р.**

ОПИС СИТУАЦІЇ ТА ДОПОВНЕННЯ ДО ЗВІТУ ЕКСПЕРТНОЇ ГРУПИ (ID 27807, СПРАВА № 217/АС-25)

Враховуючи технічну помилку, яка була допущена керівником ЕГ при проходженні етапів формування звіту, і яка унеможливила редагування в системі, експертна група дійшла консолідованого висновку про формування відповідей на зауваження Нацагентства щодо змісту деяких підкритеріїв Звіту в окремому документі.

Резюме звіту та правки до критеріїв викласти в наступній редакції:

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

ОП Агрономія відповідає критеріям, які наведені в Положенні про акредитацію освітніх програм, хоча й має певну кількість недоліків. ОП вибудована на основі Стандарту вищої освіти спеціальності Агрономія, містить повний перелік компетентностей та програмних результатів навчання і чітко сформульовану мету. Відповідно до стратегії і місії інституту ОП безумовно враховує регіональний і галузевий аспекти, які формулюють головні стейкхолдери регіону, до яких відносяться агровиробники, представники, агробізнесу та органів влади. Враховано кращі освітні практики НУБіП України та досвід інших провідних аграрних університетів України. ОП відповідає вимогам законодавства, вдало поєднує цикли дисциплін гуманітарної й професійної підготовки та містить вибірккову складову, які представлені актуальними для суспільства та виробництва освітніми компонентами. Правила прийому сформульовані чітко й містять детальну інформацію, включаючи роз'яснення щодо застосування вагових коефіцієнтів, врегульована й пояснена процедура визнання РН, здобутих на інших ОП чи за академічною мобільністю. Оцінювання здобувачів відбувається об'єктивно й неупереджено, всі учасники освітнього процесу розуміють важливість дотримання принципів академічної доброчесності. В Інституті забезпечено прозорий і об'єктивний підбір НПП, широке залучення науковців і виробничників до освітнього процесу. Освітній процес здійснюється на швидко створеній і розвиненій мат.-техн. базі, яка постійно розвивається стараннями адміністрації інституту та є враховує умови безпеки та доступність. Періодично здійснюється перегляд ОП та змісту ОК з врахуванням побажань і рекомендацій всіх зацікавлених сторін. Позитивними практиками ЕГ вважає: 1) широке коло і прихильність стейкхолдерів до її функціонування; 2) наявність актуальних ОК, перш за все, спрямованих на формування свідомого громадянина (Етнокультурологія, Основи академічного письма тощо) й розширення фахової підготовки (Технології закритого ґрунту, Агрохімсервіс та ін.); 3) чіткість і зручність доступу до Правил прийому; 4) організація освітнього процесу з застосуванням актуального інформаційного забезпечення, ефективно працюють наукові гуртки; 5) різноманітність форм і методів контролю знань, які забезпечують об'єктивне оцінювання здобувачів, систематичність заходів з популяризації академічної доброчесності; 6) широке залучення представників роботодавців, наукових установ і агробізнесу до участі в освітньому процесі та обговоренні й оновленні ОП та її компонентів.

Недоліки

ОП не має істотних недоліків, які б значною мірою могли негативно вплинути на надання якісної освіти за спеціальністю Агрономія. До несуттєвих недоліків ЕГ відносить: 1) слабку кореляцію ПРН, які формують унікальність ОП з напрямками наукових досліджень НПП; 2) слабкий акцент ОК на еколого-економічні підходи у їхньому змісті; 3) нерівномірний розподіл кредитів протягом останнього року навчання; 3) відсутність практики академічної мобільності; 4) недостатня ефективність мовної підготовки НПП і недостатня представленість сучасної

зарубіжної літератури в силабусах; 4) низька активність міжнародної співпраці; 5) слабка система заохочень і стимулів НПП.

Рекомендації

Гаранту ОП: чітко сформулювати ПРН, які обумовлюють унікальність освітньої програми відповідно до головних напрямів досліджень, досяжності цілей сталого розвитку з тією метою щоб з наступного (2025-2026) навчального року вони були впроваджені у зміст освітніх компонент; актуалізувати зміст освітніх компонент, які стосуються захисту рослин й їхнього удобрення відповідно еколого-економічного підходу; під час розробки ОП дотримуватися рівномірного розподілу кредитів за роками навчання. Адміністрації інституту: продовжити темпи розвитку матеріально-технічної бази; вжити організаційних заходів з налагодження практики академічної мобільності з можливістю реалізації такого права студентами з 2025-2026 навчального року; з метою покращення мовної підготовки та інтернаціоналізації діяльності в поточному році створити умови для вивчення іноземних мов; в поточному році розробити дієву й ефективну систему матеріальних і моральних стимулів НПП.

КР. 1.2.

Професійний стандарт спеціальності 201 наразі відсутній. Проте заявлене в даній ОП набуття компетентностей дає змогу виконувати кваліфіковану діяльність на посадах, передбачених Державним класифікатором професій (ДК 003:2010) - 3212: агроном відділення (бригади, с.-г. ділянки, цеху), агротехнік, технік-агрохімік, технік-грунтознавець, технолог із агрономії. ЕГ підтверджує, що перелік компетентностей, результатів навчання та освітніх компонент в повній мірі відповідає формування необхідної кваліфікації для здійснення професійної діяльності. (<https://me.gov.ua/Profession/List?lang=uk-UA&id=d4162ef8-2771-4ac5-99ef-1d4b6f5336af&tag=KlasifikatorProfesii-Poshuk>). Програма не передбачає присвоєння професійної кваліфікації.

КР. 2.4.

Індивідуальна освітня траєкторія обумовлюється Положеннями «Про організацію освітнього процесу...», «Про академічну мобільність учасників освітнього процесу», «Про інд. навч. план здобувача вищої освіти», «Про дуальну форму здобуття вищої освіти», «Про організацію індивідуального навчання» (<http://nati.org.ua/content/polozhennya>) передбачений вибір навчальних дисциплін у межах відповідної ОП та можливість участі студентів у формуванні індивідуального навчального плану (п. 12 Права і обов'язки учасників освітнього процесу). У випадку реалізації права на академічну мобільність здобувачу надається індивідуальний графік навчання. Цим положенням передбачені також фінансові умови реалізації права. Аналіз документу показує, що він не є дискримінаційним й не містить суперечливих чи обмежуючих пунктів. Студентам третього (1 курсу скороченого терміну навчання) надається право індивідуального навчання. Підставою для цього може бути робота за фахом (за наявності відповідних документів), сімейними обставинами, стану здоров'я чи виїзду за кордон на практику чи навчання. Цим положенням визначені також категорії здобувачів, серед яких є спортсмени та військовозобов'язані. Можливість побудови й реалізації індивідуальної освітньої траєкторії також регламентується Порядком визнання результатів... неформальної/інформальної освіти. Відповідно до Положення про здійснення вибору навч. дисциплін студенту надається можливість вибору дисциплін, чи вибору блоку навчального плану. Студенти мають можливість змінити вибіркову ОК за власною заявою. Аналіз навчального плану показав, що студентам пропонуються до вивчення актуальні з точки зору сьогодення і цікаві для здобувачів дисципліни, серед яких доцільно виокремити: Технології закритого ґрунту, Біотехнологію, С.-г. мікробіологію та вірусологію, Основи товарознавства продукції рослинництва, Основи землеустрою та кадастру, Охорона ґрунтів, Агрохімсервіс та деякі інші. Обсяг вибіркової ОК становить 5 кредитів ЄСТС відповідно навч. плану, який міститься в додатках до ВСО (<http://nati.org.ua/content/osvitnya-programa-agronomiya>). Однак ЕГ зазначає, що в деяких вибіркової ОК спостерігається значний збіг змісту

навчання з обов'язковими. Наприклад Обов'язкова ОК Технологія зберігання й переробки продукції рослинництва значною мірою повторюється у вибірковій Первинна доробка та переробка продукції рослинництва; зміст вибіркової Система застосування добрив із основами диференційованого їх внесення відповідає основному курсу Агрохімії. ЕГ також звертає увагу на значну подібність змісту вибірових ОК: Технології закритого ґрунту й Основи тепличного господарства. Загалом можна зробити висновок, що студенти мають можливість значно поліпшити рівень підготовки за рахунок побудови власної індивідуальної траєкторії навчання, сама система вибору є досить гнучкою й зручною для користування.

КР. 2.5.

Згідно навчального плану для практичних і лабораторних занять виділена значна частина навантаження – 57,4 % від аудиторного. Для фахових ОК ця частка складає 2/3, що сприяє формуванню практичних навичок спеціальності (Ґрунтознавство з основами геології, Агрохімія, Селекція і насінництво, Технологія зберігання і переробки). Для ряду інших та вибірових ОК частка лабораторних і практичних занять становить 50 %. Положення про практичну підготовку (<http://nati.org.ua/content/polozhennya>) регламентує перелік видів практичної роботи, їхню тривалість та терміни проведення. Практична підготовка студентів відбувається на базах практик, якими можуть бути аграрні підприємства, окрім цього також базою практики є навчально-науково-виробничий підрозділ Інституту. Аналіз цього документу, показав, що він повністю регламентує проходження практичної підготовки аж до оформлення звітності. Згідно навчального плану загальний обсяг практичної підготовки складає 14 кредитів ЄКТС, з яких 8 відведено для виробничої практики. Згідно програми навчальної практики (<http://nati.org.ua/content/na-dopomogu-studentu-201>), вона формує всі основні фахові компетентності та ПРН. Програма навчальної практики ґрунтується на ОК Ботаніка (2 кредити), Ґрунтознавство з основами геології, Сільськогосподарської ентомології, Фітопатології, Землеробство обсягом 1 кредит ЄКТС кожна, що є методично вірним у підході формування практичних навичок. Аналіз змісту програм практики кожної з ОК дозволяє зробити висновок, що вона повністю відповідає предметній області і дає змогу закріпити теоретичні знання в повній мірі. За своєю послідовністю виробнича практика продовжує закріплювати вміння, яка доповнює компетентності та результати навчання у плануванні, організації й управління виробничими процесами та ін. У програмі практики вказані всі процедурні й організаційні моменти перебування у господарстві. Зміст практики полягає в засвоєнні фахових компетентностей відповідно до ОП. ЕГ вважає за потрібне поради краще структурувати цей документ. Зокрема в п. 3.1 Програми... надається характеристика господарства, його географічне положення, стан ґрунтів, агроекономічний аналіз тощо, а в наступному підрозділі автор звіту повинен повертатися до характеристик окремих технологічних прийомів і операцій. Окрім цього є п. 3.8 Аналіз стану насінництва і селекції у господарстві. ЕГ зазначає, що далеко не в кожному підприємстві ведеться насінництво, а тим більше селекція. Теж саме стосується кормовиробництва чи меліорації. Доцільно структурувати програму й звіт під виконання науково-технічної документації (звітів тощо).

КР. 2.7.

Аналіз навчального плану показав, що ОП відповідає вимогам законодавства України й сприяє досягненню РН. Загальний обсяг ОП складає 240 кредитів, з яких 61 (25,4 %) відведено на вибірові ОК. Загальний обсяг ОК гуманітарного та соціально спрямування складає 27 кредитів. Дисциплінам базової підготовки - ОК Ботаніка, Вища математика..., Хімія, Генетика, Фізіологія рослин з осн. біохімії, Інформатика та інформаційні технології обсяг виділений 33 кредити ЄКТС. ОК фахової підготовки становлять 104 кредити, включаючи ОК Економіка і підприємництво. Бюджет часу навчальної та виробничої практик становить 14 кредитів ЄКТС і підсумкової атестації виділено 1 кредит. На аудиторні заняття навчальним планом відведено 2136 год для засвоєння обов'язкових ОК, що становить 43,4 % бюджету часу. За деякими ОК цей розподіл становить половину (Хімія органічна, фізична і колоїдна; Фізіологія рослин з основами біохімії; Тваринництво і бджільництво; Ін. мова за професійним спрямуванням; Землеробство), а за деякими фаховими ОК такий розподіл передбачає більше половини

бюджету часу. Це стосується ОК Інформатика та інформаційні технології - 66,7 %; Рослинництва - 52 %, Польового та лучного кормовиробництва - 66,7 %; Селекції і насінництва польових культур - 66,7 %; Технології зберігання і переробки продукції рослинництва - 66,7 %. Разом з тим ОК ОНД та Стандартизація мають 1/3 частку аудиторного навантаження. На вивчення вибірових ОК за ОП відведено 40 % аудиторного часу від заг. обсягу ОК. час спілкування у фокус-групі з розробниками ОП ЕГ погодилася, що такий розподіл мотивується акцентуванням програми на засвоєння фахових ОК. Студенти також підтвердили раціональність такого підходу. Навчальний план виглядає збалансованим – тижневе навчальне аудиторне навантаження становить 24 год, ЕГ відзначила, що таблиця IV навч. плану вказує на рівномірний розподіл теоретичного навчання, але в графіку освітнього процесу на 3 курсі нараховано 27 тижнів теоретичного навчання, що необхідно скоригувати. ОП має нерівномірний розподіл кредитів за роками навчання 1-й рік – 59 кредитів, 2 і 3-й – 60 кредитів, 4-й рік – 61 кредит (29 – у сьомому і 32 – у восьмому семестрах). Таким чином обсяг навчального навантаження за ОП відповідає нормі закону й Стандарту освіти, але потребує корекції сам підхід до складання освітньої програми.

КР. 6.1.

Академічна та професійна кваліфікація НПП залучених до реалізації ОП за спеціальністю 201 Агрономія (бакалаврський рівень) відповідає п.36-38 Ліцензійних вимог до кадрового забезпечення. Викладання ОК здійснюють 19 НПП (із них 13 – за основним місцем роботи) – 5 кандидатів с.-г. наук, 2 PhD з Агрономії, 1 - доктор історичних наук, 3 – кандидати технічних наук, по 1 кандидату біологічних, хімічних, економічних, юридичних, філософських і історичних наук, які регулярно підвищують свою кваліфікацію й викладацьку майстерність, що підтверджено сертифікатами (<http://nati.org.ua/content/pidvishchennya-agronomiya>). Гарант ОП є кандидатом с.-г. наук (2011), виявляє активність за 8 пунктами п. 38 Ліцензійних умов (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1187-2015-%D0%BF#Text>). Також впродовж акредитації підтверджено відповідність спеціальності і наукової діяльності НПП дисциплінам, які викладаються. Усі НПП мають публікації у фахових виданнях України, виданнях Scopus та Web of Science за останні 5 років (<http://nati.org.ua/content/agronomy>). Також встановлено, що НПП проходять стажування та курси підвищення кваліфікації в вітчизняних провідних установах (НААН України, НУБіП, заклади МОН тощо) так і участь у міжнародних програмах. Також визначено, що НПП беруть участі у роботі міжнародних та всеукраїнських конференцій, є виконавцями завдань програми наукових досліджень НААН № 25 «КОРМОВИРОБНИЦТВО»: 25.01.01.08.П та 25.01.01.02.Ф., мають досвід практичної роботи в аграрній галузі та консультування фахових аграрних підприємств (Буняк О.І., Царук І.В., Боженко А.І., Риженко А.С., Тютюнник В.А., Лавська Н.В.). Наукові здобутки, фаховий рівень та практичний досвід НПП сприяє досягненню програмних цілей і результатів навчання. Також НПП здатні оновлювати зміст ОП в синергії з кращими практиками та потребами ринку праці.

КР 7.1

Під час онлайн зустрічей було засвідчено, що фінансові ресурси в інституті є достатнім для реалізації ОП. Здобувачі навчаються в двох навчальних корпусах та проживають у двох гуртожитках. Окрім навчальних корпусів і гуртожитків, матеріально-технічна база інституту включає їдальню-кафе, спортивний комплекс і бібліотеку. Бібліотека включає в себе абонемент та читальний зал, також з локальної мережі інституту можливий доступ до наукометричних баз: SCOPUS, Web of Science, Bentham Science. Також гарантом ОП був наданий перелік навчальних посібників, періодичних наукових, фахових та науково-виробничих видань, передплачених бібліотекою для реалізації й оновлення змісту освіти за ОП Агрономія. Для забезпечення реалізації ОП використовується переважно вільно розповсюджене програмне забезпечення. Завдяки підтримці МОН та компанії «Zoom» є безплатний та розширений доступ до Zoom Meetings for Education. В інституті функціонують два факультети, а також є навчально-науково-виробничий підрозділ (<http://nati.org.ua/content/institute>). Також у вільному доступі для здобувачів є: 1 спортивний зал, 1 стадіон, 1 тренажерний зал, спортивні майданчики та бібліотека з читальним залом на 115 місць. Інститут поступово переходить до цифровізації навчального процесу, а лабораторія інформаційно-освітніх технологій займається вирішенням задач щодо

внутрішньої інформатизації, підтримки навчання за допомогою технологій та ресурсів, а також розвитком інформаційного середовища інституту. Для організації дистанційного і змішаного навчання використовується навчальний портал інституту на базі платформи Moodle (<http://moodle.nati.org.ua>), інструментарій Microsoft Office 365, Інструменти (документи, таблиці, форми) Google; безкоштовно надані акаунти в «Kahoot!». Інститут отримав безоплатний доступ до продукту Grammarly for Education. Є лабораторія агрохімії, ґрунтознавства та охорони ґрунтів; лабораторія гербології та сільськогосподарської ентомології; лабораторія точного землеробства, лабораторія сільськогосподарської мікробіології та фітопатології, лабораторія хімії. Лабораторії оснащені сучасним обладнанням та меблями. До структури факультету входить навчально-науково-виробничий підрозділ який знаходиться безпосередньо поблизу навчального корпусу, що дозволяє здобувачам практикувати свої знання та уміння, на дослідних ділянках та полях. Інститут має декілька джерел фінансування, зокрема це Міністерство освіти і науки України на фінансування основної діяльності, також отримує кошти від реалізації продукції, в рамках науково-дослідної діяльності, додатково інститут отримує кошти від плати за надання послуг згідно договорів про співпрацю. Усі звіти про надходження і реалізацію коштів представлені на сайті інституту. Інститут не має заборгованості по заробітній платі та інших зобов'язаннях перед працівниками, що свідчить про своєчасну виплату зарплат і виконання зобов'язань перед персоналом.

КР 8.5.

Під час зустрічі було зазначено, що освітня програма "Агрономія" має значну підтримку з боку стейкхолдерів, серед яких представники освітньої спільноти, працівники науково-дослідних установ НААН України, представники агровиробничих структур різних форм власності, а також органи державної влади та місцевого самоврядування. Одна з основних форм залучення роботодавців до забезпечення якості освітніх програм – це створення Ради роботодавців при інституті. Відповідно до Положення про Раду роботодавців у ВП НУБіП України "Ніжинський агротехнічний інститут" від 27.12.2018 (http://nati.org.ua/institute/official_doc/polozhennya/polozhennya_rada_robotodavciv_2018.pdf) представники Ради беруть участь в оцінці якості навчальних планів та програм підготовки фахівців, а також прогнозують потреби ринку праці у фахівцях певної спеціальності. Стейкхолдери також регулярно проходять опитування у формі анкетування, де вони вносять свої пропозиції та корективи щодо освітньої програми. Анкета для опитування та аналіз результатів доступні на сторінці "Якість освіти" <http://nati.org.ua/content/gromadske-obgovorennya-proektiv-opp-2021>. Результати цього опитування представлені у вигляді презентації на сайті інституту (http://nati.org.ua/institute/department/agronomy/Rezultaty_anketuvannya_robotodavciv_specialnosti_201_2024.pdf). Більшість роботодавців також активно виступають як бази для проходження практики студентів, надаючи можливість для проведення виїзних та відкритих занять (<http://nati.org.ua/content/dogovori-pro-spivpracyu>) (<http://nati.org.ua/content/vidkrите-zanyattya-z-disciplini-agroekologiya>). Крім того, стейкхолдери брали участь у обговоренні проекту освітньої програми «Агрономія» (<http://nati.org.ua/content/obgovorennya-proektu-osvitnoji-programi-agronomiya>) що є ще одним важливим кроком до забезпечення високої якості освітнього процесу.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Система внутрішнього забезпечення якості освітньої програми в Ніжинському агротехнічному інституті є багатокомпонентною та включає активну участь студентів, викладачів, студентського самоврядування та роботодавців. Перегляд та оновлення освітніх програм базується на регулярному моніторингу, анкетуванні учасників освітнього процесу та врахуванні зовнішніх рекомендацій. Це дозволяє своєчасно реагувати на зміни в освітніх вимогах, забезпечуючи високий рівень якості та актуальність навчального процесу. Позитивні практики Ніжинського агротехнічного інституту включають активне залучення роботодавців та студентів до перегляду освітніх програм через анкетування, а також адаптацію програм до вимог ринку праці. Крім того, інститут має можливість забезпечити покращену мовну підготовку та організацію відкритих занять для підвищення практичних навичок студентів.